

Razgled po svetu.

Kompliment.
Pulj, 29. marca. — Cesar Viljem je na potovanju na otok Korfu na Dunaju z svojim spremstvom osebno pozdravil cesarja Franca Jožefa.

Franco Ferdinand, morebitni prestolonaslednik pa je nemške-mu cesarju naredil tu velik poklon. Ko se je namreč cesarjeva jahta "Hohenzolern" spustila od nabrežja puljskega, se je približal janti nadvojvoda Franco Ferdinand z 41 drugimi bojnimi avstrijskimi ladnjami, katere so spustile 21 močnih strelcev v podporo Viljemu.

Aviatiker se vbil.

Pariz, 29. marca. — Na tisoče ljudi je gledalo vzdig aviatika Čei. Drzni zrakoplovec je bil že 2000 čevljev v višini, ko se je nekaj pri stroju zlomilo in smeli aviatik je z vso hitrostjo padel na tlak in ostal na mestu mrtve.

Novi rekordi.

Douai, Francija, 28. marca. — Zrakoplovec Breget je v svojem monoplanu nosil kakih 65 čevljev nad zemljo težo 1062 funtov skoro 63 mil daleč.

Pozneje je vozil enajst potnikov. Skupna teža 1315 funtov. Nemec, poročnik Ecker je iz Berlina v Hamburg prevozil pot v 3 urah in 30 minutah, ne da bi se vstavil.

Jubilej združene Italije.

Rim, 28. marca. — Slavnost jubileja združene Italije je odprl sam kralj Viktor Emanuel z otvoritvijo mednarodne svetovne umetne razstave.

V Turinju se je pa otvorila industrijska razstava. V tem mestu je oče sedanjega vladarja, Viktor Emanuel I. dobil naslov kralja združene Italije.

Ljudstva je na tisoče po ulicah. Vse vpije "Viva Roma!"

Amerika je zastopana na petdeset letnici od kar je Italija združena po poslaniku Lishman in komisarjem Harrison S. Morris in po J. P. Morgan-u predsedniku inozemskega odbora. Na papeža je vse pozabilo; sploh Vatikanski "mir" nima nobenega vpliva pri jubileju.

Novi kabinet.

Rim, 29. marca. — Naslednik L. Luzzatta je postal, kot smo že menili Gioletti, kateri je vzel tudi portefle ministra za notrajne stvari kot premier.

Skoro vsi člani Luzzattovega ministrstva so ostali. Ti so: za zunanje stvari — marki di San Giuliano; ministrstvo za varstvo denarnega prometa je prevzel Francesco Tedesco; finance, signor Facta; vojsko, general Spingardi; javen pouk, signor Cerdaro; zunanja dela, Sachi; pošta in brzojav je prevzel v svoje roke ministr Raineri. Zadnje mesto je bilo ponudeno poslancu Bisulati, socialist, a je odklonil. Za vzrok odklonitve je povedal sledeče: Nisem nasprotnik političnega programa sedajne vlade, ampak zunanje obligatorične strani ministra kot prisostvovati pri mašah, posebno pa, oblačiti uniformo, mi ne dopade in sploh tega ne morem trpeti!

DENARJE V STARO DOMOVINO

za \$ 10.35	pošljamo:	50 kron,
za \$ 20.45		100 kron,
za \$ 46.90		200 kron,
za \$ 102.25		500 kron,
za \$ 204.00		1000 kron,
za \$ 1018.00		5000 kron.

Poštarina je všeta pri teh avotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto ne hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprihodnejše do \$25.00 v gotovini v priporočeni ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
4104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

Vojska med Rusijo in Kino?

London, 27. marca. — Privatna poročila, katera so prejeli na tukajšnji borzi iz daljnega vztoka so jako vznemirljiva. Položaj da je v vzhodni Kini jako opasen; prebivalstvo pričakuje, da bo Rusija Kitajski napovedala vojsko.

Poročilo tudi pravi, da je Kitajska ruski vladi odgovorila, da ne privoli v zahteve ruske trgovine v Mongoliji. Rusi so jako razdraženi.

London, 28. marca. — Nek tajen poročevalec lista "Daily Telegraph" iz vzhodne Azije poroča, da japonska vlada gleda na to, da se spor med Kino in Rusijo toliko časa še zadrži, dokler ima ona, Japonska, še v Ameriko opraviti. Prvi poročevalec največjega ruskega lista, ki je tudi uradno glasilo ruske vlade, "Novoje Vremja" (Novo vreme) Rus Menšikoff se je v tem časopisu izrazil: "Prej je za pričakovati vojske med Japonsko in Zdr. državami kot Anglijo in Nemčijo; japonska politika sloni danes na tem, da si ohrani v Aziji mir (z Rusi), in potem bo svoje brodoge poslala po Oceanu.

Angleži tudi govore, da se Japonci Rusom zadnje čase jako priljujejo in japonski poslalniki in velikaši zapravljajo na debelo v družbi ruskih vplivnih, mož velike svote denarja, samo za to, da si pridobijo naklonjenost ruske aristokracije in velikega uradništva.

Ameriška vlada bi rada zvedela, da, ako pride do vojske z njo in Japonsko, bo Rusija ostala nevtralna, ali bo Japonce na daljnem vztoku vznemirjala? Rusi diplomatično molče.

Stolypin ostane.

Peterburg, 27. marca. — Kosoff ne bo premier. Car je prepovedal Stolypina da je ostal na čelu ministrstva in na čelu ruskega moč in se Stolypina imenuje po časopisju diktatorja in ne premiera. Carski ukaz je tudi prepovedal dumi in kronskeemu svetu tri dni zborovati. Car je tudi zemstva predložil na Stolypinovo privoljenje podpisal in s tem izval v celi Rusiji veliko nevoljo. Nadalje je drugi carjev ukaz suspendiral člana kronskega sveta Trepova in Durnova in sicer do leta 1912.

Tretjo durno pošljejo na počitnice?

Peterburg, 30. marca. — Ko so poslanci zvedeli o Stolypinovi diktatorski oblasti, je dumski poslanec in urednik lista "Reč", Miljukov vstal in začel napadati Stolypinovo politiko, ki je razgnala že dvakrat durno in jo pokušaja sedaj v tretje pognati. Nadalje je stavil predlog da se naj vladi izreče grajo, ker je zakon zemstva zakonito kršila. Vnel se je hrup in prepir. Interpelacija je bila z 174 proti 88 glasom sprejeta. Miljukin je svoj govor zaključil: Stolypin je prvo kot drugo durno poslal domov, za radi neopravičljivih vzrokov; to sedaj pokušaja tudi na tretji. Če pa (tretja durno) ne more častno živeti, je boljše, da častno za ruski narod vmre."

Kina se je vdala.

Peterburg, 30. marca. — Vlada je dobila na svoj ultimatum od Kitajske povoljen odgovor. — Kitajska je privolila v vse ruske zahteve. Ruski poslanik je živ in zdrav.

Veliko prebivalstvo.

Calcutta, India, 29. marca. — Provizorno ljudsko štetje je izdalo tabelo in pravi, da je populacija Indije narasla na 315,000,000 oseb; v letu 1901 jih je bilo za 20,500,000 manj. Čez Indijo imajo Angleži vrhovno oblastvo in so jo uredili kot kraljevino pod angleško krono.

Ako še niste, pošljite naročnino.

Podpora za novi stroj Linotype. J. Žabjek 25c. J. Eltz 20c.

Razne novice.

Prvi italianski kongres.

Philadelphia, Pa. — Prvi kongres Italianov v Zjed. državah zboruje v tem mestu. Vdeležba je velika. Pri otvoritveni seji je bil tudi župan Reyburn in italianski poslanik in posebni odposlanec kralja Viktora Emanuela, marki Negrotto, kateri je zborovalcem izročil v imenu kralja pozdrave.

Ko je predsednik dr. Mazza otvoril kongres, se je takoj oglašil k besedi delegat njujorških italianskih socialistov Ed. Rosini. Predsednik mu ni hotel dati besede. Edmondo Rosini je pa vkljub živigjanju delegatov stavil predlog, da naj se ne pošlje vsem italianskim delavcem v Ameriki pozdrave kongresa. Mazza si ni vedel drugače pomagati kot da je seje zaključil.

"Črna roka."

Neka epidemična bolezen, črna roka imenovana, se je pojavila v mestu Chicago. Ta bolezen črne roke pa je tukaj že leta, samo da je postala zadnje čase bolj vznemirljiva. In bolezen te črne roke se je vgnezdila med Italijani — kakor poročajo razni rumeni listi.

Grožnje po denarju se ponavljajo. Izrabljenje pošne uprave se ponavlja. Bombe se mečejo. Nasprotniki se ubija in umori so na dnevnem programu. Policija pa stoji z odprtimi ustmi ter odgovarja na vprašanja, "mi ne vemo!" Nikogar ne more izslediti. Nikogar ne aretira. Nobene obsodbe. Nič in zopet nič se ne stori v obrambo državljanov.

Imamo župana — kakoršen je — republikanec. Potem imamo po številh 4000 policajev in večje število skrivnih detektivov. Pa tudi ti ničesar ne vejo. Sedaj so volitve, kdo se bi brigal za umore.

Ali nam zamore kdo izmed čitateljev odgovoriti, kdoje in kje ima črna roka svoje gnezdo? Kdo je črna roka, ki je že nad petdeset bomb vrgla v čikaških igralnicah zadnje čase, v privatne hiše ter že veliko število ljudi pomorila, hiše in druge stavbe pokvarila — sedaj pa je dobil grozno pismo okrožni zvezni sodnik Landis sam, pretilno pismo, da, če obsodi enega izmed njih srede, kateri se je imel zagovarjati pred njim, da ga umori. Podpis je bila "črna roka".

Kdo je gospodar ameriške zemlje?

Tukaj rojeni Američani se vedno postavljajo za svojo zemljo. Količno pa je te zemlje njegove, nam je povedal pisatelj Friderik W. Howe in sicer:

Čez 129,000,000 akrov zemlje se je darovalo vsem šestim prometorničnim pacifičnim železniškim družbam; 3,000,000 akrov zemlje v državi Texas je last vojvode od Rutland in lorda Beresford; 300,000 akrov zemlje v Kansas pripada British Land Co.; 1,000,000 akrov zemlje v Florida je last Sir Er. Reid; 2,000,000 akrov zemlje v Mississippi je last gospodične Gordon in markia of Treddale; 1,300,000 akrov zemlje pripada g. Walliser, Marshall in Co. v Londonu, 2,000,000 akrov zemlje je last lorda Sully in njegovih sedajnih dedičev na Angleškem; 4,500,000 akrov zemlje pripada Holland Land Co.; 54 indidiev in inozemskih sindikatov lastuje 26,710,399 akrov ameriške zemlje in 150,000,000 akrov zemlje je ukradenih od železniških družb, velikih patriotov in demonov, katera zemlja ima obsega za 13 držav v velikosti države Massachusetts in 5 v velikosti države New York in 3 v obseznosti države Kansas.

Komu torej pripada vtej deželi in kapitalistični republikli domača zemlja? Tukajšnjemu delavnemu ljudstvu gotovo ne, ampak par ljudem, ki se vesele življenja v Parizu, Nici in Capri.

KRADEJO KOT SRAKE, MORE KOT TIGRI.

Tista zastava, ki se je leta 1776 nosila pred četami ameriških revolucionarcev in se borila za odpravo tiranstva, s tisto zastavo stoji hlapec ameriškega kapitala pred meksikansko mejo, da ščitijo srake, ki ljudstvo oddirajo, teptajo in sužnjijo, in ščitijo tiste ljudi, ki nedolžne ljudi more kot tigri.

To je naša nevtraliteta! Če je večina meksikanskega ljudstva z svojo vlado nezadovoljna, je intervencija tuje države tam na mestu? Meksikanska vlada, če ji gre za nohte, naj gleda sama, da se rebelov odkriža. Ker se pa gre za ameriške dolarje, se pa more srakam in tigrom "pomagati". Kaj pa ima ameriško ljudstvo od ameriških interesov? Popolnoma nič! In sramota za tiste Američane in sploh ljudi, ki za borih 15 dolarjev na mesec in hrano izpostavljajo svoje ude pred kanone za njujorske jude. Če bi imeli Američani še kaj ostanka svojih velikih svobodnih tradicij, bi porekali: tisti, ki nosi svoj denar v tujo deželo, ali svojo kožo, naj bo za njo sam odgovoren.

Še 7,000 rekrutov!

Vladi primanjkuje na teksansko-meksikanski meji vojaštva. Čikaški urad za novince je dobil dve brzojavki od vojnega ministertva, da naj ima odprto uradno in dan za rekrute. Povelje se je oglašilo tudi v vseh kapitalističnih listih in takoj je tudi sto moč začelo po mestu raznašati 10,000 cirkularov. Z rudečim velikim napisom: "Ljudje se zahtevejajo!" 50,000 plakatov se tiska še!

Poveljništvo je dobilo poročilo, da je v Chicagi na tisoče mladih ljudi brez dela in upa, da se mu posreči te mlade nesrečneže zašiti v vojaško suknjo in jih odposlati v Meksiko.

Divji Indijanci.

Washington, 27. marca. — Tukajšnji urad za Indijance je dobil zanimivo poročilo, da žive okoli Deer Creek Cannona, približno 15 milj vzhodno od mesta Wina, Cal. Indijanci, ki so še popolnoma divji in se žive od želišč, polhov in tudi od mesa, če se jim posreči kako telico ugrabiti na pašnikih farmerjev. Ti Indijanci so popolnoma necivilizirani "in belim ljudem nevarni." Tudi sekire imajo še vse iz kamna in namesto puške pušice. Mese dni so jih iskali prej ko so jih zasledili. Prišli bodo pod vladno oblast.

Milion ljudi umira gladu.

Tukajšnji uradi velikih misionarskih družb dobivajo vedno groznejša poročila iz Kitajskega. Mr. Carter, ameriški misionar "protih kristjanov" v Hwai Yuen, v provinci Anwhu piše med drugim: V naši cerkvi moli tisoče oseb, mož, žen in otrok za "naš vsakdanji kruh." Ti kristjani niso že teden dni nič drugega jedli kot neke vrste želišča in gorko vodo. Nekateri nemorejo od gladu več govoriti; nekateri so že na pol blazni in si odjedajo prste na rokah in nogah. Severno od te misionarske postojanke umira milijon ljudi. Ljudje se žive od vode in nekakih zrnj. Drugače pa vlada mir, pravi Carter, katerega ne motijo niti ptice v zraku, ker jih ni. Vlada ne more pomagati, ker nima sredstev.

G. Anton Markožiča, prekleujemo kot našega zastopnika za mesto Chicago, ker je zapustil to mesto.

Njegovo mesto smo poverili rojaku Mike Kostrun-u, 2704 Evers ave., kot našega novega zastopnika za mesto Chicago in okolico. Prosimo rojake, da grede novemu pooblaščenemu listu Glas Svobode prijateljsko na roko. Rojakom v Sublet, Wyo., in okolici pa priporočamo kot zastopnika našega lista g. Filipa Kolar.

VOLITVE.

Mestne in občinske volitve se vršijo prihodnji tork 4. aprila, ne le za mesto Chicago temveč za vsa mesta po Zjd. državah razen nekterih izjem.

Mi ne priporočamo našim rojakom oziroma ne silimo nikogar, naj voli tega in tega, za to naj se vsak sam odloči ter voli po lastnem prepričanju brez pritiska od ene ali druge strani, za moža, v katerega ima največ zaupanja.

Naše stališče je, oziroma bi moralo vsakomu znano biti, ker pišemo dovolj odkritosrečno, tako, da si lahko vsak sodbo sam napravi, h kateri stranki, da namreč pripadamo. Da bi rojake silili, koga da morajo voliti, za to mi nismo tu; bilo bi tako postopanje tudi proti našemu programu in proti programu vsakega pravega svobodomiselca.

Želimo pač, da bodo naši rojaki, delavci z delavci in za delavce volili.

WAR — WHAT FOR?

je naslov najbolj brezčutni obsodbi napram vojni kar smo jih še kedaj bodi si v kateremkoli jeziku čitali. Knjiga je najprvo izšla meseca avgusta 1909, a je do sedaj izšel že tretji ponatis; avtor ji je G. R. Kirkpatrick, spisana v angleščini, stane s poštnino vred \$1.20 in jo je dobiti pri pisatelju samem, West La Fayette. O. Knjigo priporočamo angleščine večim rojakom.

Ista knjiga je posvečena delavcem, to je masi, ki daje kri, solze, pohabljenice in mrtva tela za vse vojne — in vendar ne dobi nobene zmage za svojo stranko. Je namreč apel na delavstvo, katero opravlja vse boje samo, in vendar je le ono edina žrtev vsake vojne. Delavce s torej v njej opozarja na ljudi, ki so toli prefrigani, da se jih nemore zasačiti pri njih nesramnem delu; delavce se opozarja na uvaževanje — na misli. Apel na delavce, da rabijo za svojo odškodnino edino dano jim orožje, — volilnico.

Iz uredništva.

Do sedaj smo prejeli dve številki "Edinosti", ki izhaja v Pittsburg, Pa. in sicer št. 7 in 8. Programa istemu nevedno, ker prvotnih št., v katerih se je gotovo pisalo kako stališče bo zavzemal in kako bo nastopal, nismo prejeli. List ima pač na pročelju besedilo "neodvisno glasilo pennsylvanskih delavcev", in tudi iz čtiva se da sklepati naprednost, politične barve pa list še do sedaj ni pokazal.

Dietz, Wyo, 25. marca 1911.

Cenjeno uredništvo: — Sporočati Vam moram da je po dolgej in mučnej bolezni umrl v bolnišnici Scheridan, Wyo. rojak, in naročnik Glas Svobode John Lipar. Dan njegove smrti in pogreba nam ni bil naznanjen. Ravno tako mi od tukaj ne moremo naznaniti v njegovo domovino njega smrt, ker ni za najti po njem nobenih listin, da bi se vedelo kje je bil njegov rojstni kraj. Naj v miru počiva!
S pozdravom,
Josip Keschman.

Politikar: Jaz želim govoriti s teboj radi obdolžitve, katero si izrekel v svojem listu. Nazval si me s dninarjem.

Časnikar: Da, zelo neprijetna tiskovna pomota, in zato sem tudi stavec takoj odsvolil.

Politikar: Potem nisi mene nameraval žaliti in me nazvati za dninarja?

Časnikar: Ne, ker jaz sem zapisal "tolovaj" jasno dovolj.

"Mr. Dooley", je imel prav, ko v "Everybody Magzinu" pripovedoval "Mr. Hinnisey-u", da živi mehikanska vlada na Wall ulici v New Yorku, kar potrjuje tudi vlada Zjd. držav, ko je demonstrirala s svojo vojaščino.

PROFIT.

Zopet je nad 150 oseb večinoma ženski plačalo s svojim življenjem, po vedno večjem profitu hrepenečim kapitalističnim parasitom.

Požar se je pripetil zadnje soboto v deset nadstropni veliki izdelovalnici ženskih oblek v New Yorku. Z enim samim elevetrom, a brez vsakih drugih varnostnih priprav od zunaj kakor od znotraj je bila ta delavnica. Ko je ogenj posegal že po živim mesu nesrečnih delavk, so le te vlomile vrata k vzdigovalnici in padle so na dno, kot žrtve umora ter tako zagobjdile nadaljno funkcioniranje vzdigalnice.

Smrt in obup lomí sedaj matere in očete teh obžalovanja vrednih žrtv kapitala. In vse to, le zato, ker bi stalo nekaj denarjev, da bi se naredile primerne in po zakonu tirajoče varnostne priprave. Vse to bi bilo stalo grozovitežne nekoliko denarja, toda mrtvi delavci jih ne stanejo nič. Mogoče da bodo nastale tožbe za odškodnino, pa za te bodo skrbeli kapitalistični sodniki in odvetniki. In napolniti tovarno zopet za delavce — to je dandanes najlažje na svetu. Na tisoče jih že stoji od zunaj tovarne, čakajoč, da se jih vplosi, kjer bodo v isti nevarnosti kot so bili njih predniki — sedaj mrtvi. V resnici, so nekteri še veseli, da jih je toliko poginilo, ker bodo sedaj oni zavzeli njih prostore. Tak je ta, hvalisani kapitalistični današnji sistem.

Kadar se gre za profit, žrtve ne štejejo!
Kot poroča njujorski "Call" je bila ta tovarna skabska od kar obstoji. Ženske se je plačevalo po sramotni plači.

Volitve in izvoljeni.

V nobeni deželi se toliko ne volili, kot v Zjed. državah. V nobeni deželi pa niso izvoljeni tako malo odgovorni svojim — volilcem, kot se to godi v Ameriki.

Še v Avstriji volilec moralno prisilijo poslance, da odloži svoj mandat, če pa mandata ne odloži, je pa brenjen iz svojega lastnega kluba in za volilec več ne eksistira.

Kaj taecaga v Zjed. državah ne poznamo. Tukaj ljudstvo voli; pred volitvijo se jih nagovarja za suvereni, po volitvah se jih pa več ne pozna in zgube vsako pravico čez kontrolo svojega izvoljenega. Tak sistem je pogodbeni sistem; ljudstvo si voli za določen čas svoje gospode, njim prepusti vse delovanje in med tem sami zgube svoje pravice.

Voli na to ali na ono stran, povsod je volilec tu opeharjen.

Kapitol države New York vpepeljen.

Albany, N. Y., 29. marca. — Kapitol New York države, ena najkрасnejših in najdražjih poslopjv v Zjed. državah, je bil žrtev velikega požara. Poslopje je stalo \$25,000,000; škoda se do sedaj ceni nad \$10,000,000. Ogenj je bil viden ob 6 1/2 uri zjutraj. Zgorel je nočni čuvaj. Zgorelo so pa vse stari reči, kot dokumenti izza leta 1776, ki so neprecenljive vrednosti in nenadomestljive. Nadalje je zgorela zgodovinska knjižnica in stare zbirke, ki niso imele para na svetu. 160,000 drugih znanstvenih knjig je zgorelo skupaj z prekrasnimi indijanskimi zbirkami. Poslopje je bilo narejeno iz čistega granita; obseg mu je bil 400 čevljev in je pokrtil tri akre. Leta 1897. 7. julija so mu položili temeljni kamen. Ogenj je zakrivil mali električni gumb, kateri ni bil v redu. Žalost je velika.

Z 2. aprilom stopi v veljavo za mesto Chicago povelje, da se vse poštne podružnice v nedeljo popolnoma zaprejo; samo glavni urad ostane kot po navadi tudi v nedeljo po dnevi in ponoči za stranke odprt.

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena 25. aprila in inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash.
Tajnik: FRANK TOSTOVŠNIK, Ravensdale, Wash.
Zapisknik: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: BLAŽ FELICIAN, Box 80, Enumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JOS. BURGAR, Box 107, Cle Elum, Wash.
ANTON LUČIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
CIRIL ERMENC, Box 142, Taylor, Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. J. Mustard

Seja gl. odbora se vrši vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Frank Markusa dvorani v Georgetown. Uradno glasilo je GLAS SVOBODE.

Groga in drugi.

SPISAL RADO MURNIK.

IV.

Darovi moji tudi bi goreli: Naj zgorel oven, junec bi največi, Da mogel nje ljubezen bi doseči, Katere čisti žarki so me vneli.

Levstik.

Groga je zamakal in poslušal. Oglasil se ni nihče; slovesni govor je preprašil jedino le rejeno podgano, da jo je ubrala izmed zelnatih glav črez kup krompirja proti stopnicam.

„Ker torej nihče nič temu ne ugovarja, naj se svatba takoj prične!“

Ta obred si je Groga po svoje prikrojil po znani anekdoti — Bog ve, kje jo je pobral — po pripovedki, v kateri sklepa žejen mornarček jednako zvezo v kleti na ladji. — Bolj na kratko je napisal Kozol majorju in Katrici.

Potem je dotičil buteljko zopet do vrha in skril svoj ključ do pipe, ki se je bil jedenkrat gospodu „izgubil“ in slugi „ostal“ za zmeraj.

Srečno jo je izpeljal iz kleti. V dvoje sobici je vstalil najprvo dve steklenici v posteljo; potem je oblekel frak, shranil ostali dve steklenici, dobro zamašeni, vsako v drug škric, vzel cilindar in krenil po poljskem potu proti Vranovemu.

Sel pa ni na pošto, temveč zavil je mimo mesteca po bregu v dolino tja, kjer je stala, postavljena pod velikansko skalo bajta Zaplotnikovega Gašperčka, kolarja, pri katerem si je izposojeval Groga izkušnost in pravo modrost, kadar mu je njegova pošla; čišlal je pa zelo in bil do duše preverjen, da je Gašperček tako premeten, da bi znal napraviti celo pratiko z vsemi svetniki in svetnicami in s pravim vremenom zraven.

Na pragu hišice, čepeče nekamo sumno v stran, je sedela „divja Mina“, sestra Gašperčkova. Lupila je krompir. Ko se je prikazal sluga z Javoric, je ponižno vstala in ga poklicala le tiho po imenu. Umaknila se mu je, da bi mogel v hišo. Bila je mirna. Njeno vedenje je kazalo, kakor bi se nekako sramovala in zavedala, da jo prime časih ljuta bolezen.

„Ali je brat doma?“ vpraša jo Kozol prijazne.

Mina pokima.

„Bog daj dober dan, Gašper!“ pozdravi Groga in sede moško na trinogati stolec.

Na Angleškem in pa v Ameriki, pravijo, no zdravljenje s klobukom tako vnavdaj kakor pri nas. Toda tudi Groga, dasi domač človek, je v tem očitno posnehal Amerikance in Angleže. Kajti ko je snel svoj častiti cilindar, zgodilo se je zgolj radi tega, da bi si laže obrisal pot. Potem se je zopet pokrnil.

„Bog!“ odgovoril je Gašperček.

Stal je za stružnico in se trudil z leseno prečko za zlomljeno kolo. Bil je mnogo starejši od Mine, srednje, skoro majhne, suhe postave, sivih las, začrnele, sajaste polti, Rumenkasti klobuk, katerega menda še po noči ni dejal raz glavo, je nosil vedno močno v čelo n na levo stran. Pri streljanju z nožnarji je bil izgubil nekoč levo oko; to napako je skrival, kolikor je mogel s pokrivalom in se

del vsakomur rajši na levo, kakor na desno. Zato pa mu je zrlo tem živahneje na okolo zdravo desno oko, drobno, umno, s kratkimi trepalnicami, pod visokimi, malo premečnimi in košatimi obrvmi. Ponašal se je sam, da vidi z njim več, kakor drugi na oboje. Leva stran obraza, spačena po oni nesreči, mu je bila vedno na smeh, in celo levi brk je stal za spoznanje, više kakor desni.

Po delavnici je bilo vse križema navlečeno kolarskega in hišnega orodja. Drugih prostorov ni bilo, razen „veže“, v kateri je gospodinjala Mina. Ob očrneli steni nad posteljo je visela ura, bolj za parado, kakor za potrebo. Pred leti, bilo je na evetno nedeljo, je bil prišel Gašperček popoldne nekoliko bolj „korajžen“ domov in je takoj videl, da grč „zanikarna omara“ za „cel dan in dve uri“ prepozno. Zdravil jo je potem s svojimi kolarskimi kladivi, pilami in dleti, pa ni nič izdalo. Zato se je zarotil, da je ne da prej popravi, predno ne zadene velike terne v Vranovski loteriji. Sanjalo se mu je pa jedenkrat, ko je ležal popoldne brez dela za sejo in tako trdno spal, da miti ni čutil pekočega solca, in zdelo se mu je, da mu ponujajo rajnica stara matj zelenkast listek s petimi števkami. „Jejheta“, dejal jim je hvaležno, „nikoli vam tega ne pozabim! Samo pomagale pa vaše številke ne bodo nič, vem, da ne. Zakaj, karkoli kdo stavi, najsi bo v Gradec, Trst, v Prago ali na Dunaj ali kam drugam, loterijska gospoda ga vender potuhajto in vlečejo čisto kaj drugega.“ Stavil je pa vender, kar so mu sanje priporočile, in sicer dvanajstkrat zaporedoma. Ko pa le ni bilo nič, zarotil se je zopet, da ne pojde nikdar več stavit, naj ga vse loterije celega sveta po-

konci v uho pišejo. In glej ga vraga! Drugi teden, odkar je ponehal s stavo, ali ni stalo vseh pet številk rajnice stare matere krvavordeče namalalih na deski pred loterijo na Vranovskem trgu? Tako je bil jezen takrat Gašperček, da bi se bil najrajši samega sebe zgrizel! Ura pa je ostala v pokoju in kazala po noči in po dnevi vedno pol sedmih.

„Kaj pa popravljaj in komu?“ prišel je Groga.

„Minarjevemu Matevžu izpod Žerovja. Kolo je strl. Kaj pa tako težko naklada! — Hudimana, to novo jeklo ni za nič, vsaki čas je treba brusiti.“

Počasi je privlekel Groga steklenici iz fraka na dan.

Gašperček se je prijazno obtilnil.

„Na, Gašper, pij, ta-le je dober!“ Jedno buteljko poda Kozol prijatelju, drugo pa postavi na mizo, ko je porinil košarico z vsakojakimi žreblji in drugo šaro v stran.

Gašperček si obriše roke ob delavskih hlačah, vzame in odmaši; zadovoljno povonja ter si ogleda plennito tekočino proti luči. Temu dolgemu vodu pa je sledila tudi dolga povest. „Na dobro zdravje!“ rekel je ter začel piti, gledajoč v jednomer razno orodje po prečnih palicah, ob steni. Pregledal je vse dvakrat, trikrat, vsako posebej, predno je nehaj. Obrisal je grlo posodi s prirodno servijeto, kar z dlanjo; in postavil vino pred Groga.

„To si pa prav povedal, da je dober!“ priznal je in si zavrtel ves zamaknjen „murečka“ v desni uhvici.

Groga pa je segel v žep in ponudil prijatelju dve viržinki. Gašperček se je uljudno namuzal. „To bo pa za v nedeljo.“

„Kdaj si bil že zadnjič pri nas na Javoricah?“ vpraša Kozol.

„Ni še teden tega. Tiste ojnice sem popravil kočiji: par osmink šnopega je neslo, dosti res ni bilo — ojnice bodo pa držale, če se prav vse drugo sesede.“

„Ali si kaj videl tistega suhega škrica, ki hodi k nam v vas?“

„Katerega? Ali mar tistega, ki tako skozi nos govori?“

„Je že pravi!“

„In ki ima le jedno samo šipo za na oči in za pol grofa je, kaj ne?“

„Tisti, tisti. Torej ga poznaš?“

„Kaj bi ga ne! Veš, lepo spoštljivo se mu oni dan odkrijem, domov gredoč, in snamem ta-le svoj špehasti klobuk; pa, kaj mišliš, da se je oni kaj zmenil, mrcina. Prav nič me ni pogledal, in jaz sem mu vender spodobno rekel in še po nemško sem jo bil udaril: „Kut morgen, šene gear fon baron!“ Misliš sem si, da je kaj v zlahiti z gospodo na Javoricah. Pa sem pozneje zvedel, da ni! Glej ga hudirja, dejal sem, ko bi bil to prej vedel, saj bi mu ne bil dejal ne „hi!“ ne „hot!“ in ne trgaj klobuka!“

„Pa veš, kaj je govoril o tebi? Da ne znaš nemški! Oponašal te je oni dan gospodi, ko so za tisti-

mi mrežami žogo bili, in vsem te je v smeh stavil, Gašper!“

Tukaj je bil kolarček jako občutljiv.

„Buzarona!“ kričal je jezen. „Dvanajst let sem cesarja služil, šest zvezd sem nosil prišitih, na Laškem sem kožo prodajal, na Ogrskem sem bil kuhan in pečen in sem se tudi nekaj naučil po svetu — pa mi gre tak-le pajek pritepeni nemščino očitat! Še po italijanski in mažarski jo zarobim, če je treba, in zakolnem, da se tri dni prej sliši — pa bi nemškega ne znal, korpo di bako!“

„Vidiš, in ta baron bi se rad priženil na Javorice!“

„Tako ti praviš, on! Vrag ga vzemi, makako maledeto!“

„Tisti naši stari teti se je priliznil, saj je sladak kakor odpustek, majorjevi sestri, ki je tako dolga in špičasta, da oblake šegeta, kadar gre pokonci. Starejšo heči bi rad. Mileno, in pa kar na konju jo lovi.“

„Kaj pa dekle k temu pravi?“

„Milena? Za tistim inženirjem prav rada gleda, ki se tudi hodi zogat k nam. Zato pa barona ne mara. To je cela zmešnjava, veš da, in če jo boji premišljujem, manj sem bister. Oni dan je bil tak kokodajski pri nas, da nas Bog varuj! To je bilo, kakor sodni dan popoldne.“

Zdaj je Groga obširno povedal vse, kar je bil dosedaj poizvoval, in seveda ni pozabil, da ne bi bil postavil svoje osebe v središče prizorov na Javoricah.

Moza sta ostala skupaj, dokler je bilo še kaj vina, in se zmenila dodobra. Gašperček se ni izpozabil z nobenim neprevidnim svetom, rekoč, da je treba le prave priliko počakati, „da bomo, če Bog da, udarili vsi naenkrat na objestnega škrica in mu pokazali, kdo zna nemški in kdo ne.“

Na večer si je dal Groga oprava ob postelji. Srečno je našel drugi dve buteljki. Ob takih prilikah je napravil „negligeable quantity“ vselej prijeto osupel obraz:

„I kdo nam je pa vender to pripravil! Kakor nalašč!“

Nažgal si je svečo in sedel za mizo.

„Gašperček je torej na naši strani,“ je začel premišljevali.

„In če gre zdaj po pravici, ne bo baron nikdar gospodaril na Javoricah, ta človek, ki je bolj čuden, kakor sedem dnij toče. To bo gledala stara sitnica mršava! Suha putka, ko bi ji le mogel kdo reči: „Bojim se te, kakor žaba dežja.“ Major tudi z nami vleče; zato mu ne zamerimo, ako je časih tako natančen, da sliši, kako muhi srce bije. Pa odslej bomo imeli oči odprte in mirno vest. — Mirna vest je večna gostinja. Inženir je pa fant od fare! Ta že, ta! Na njegovo zdravje ga izpijmo par požirkov! Nikar se ga ne branimo, saj ne ugrizne. Tako. — Spomnimo se pa tudi zale naše Katrice, za katero že dlje časa onegavim. Kaj, ko bi se jedenkrat pognali in ji povedali, kaj

nas tišči? Čedni smo, služba je imenitna in nese; ako ima Katrica količkaj resne volje, mora se zaljubiti. Čeden fant, lep fant, tega nihče ne taji, čaj no —“

Groga je primaknil svečo, snel okroglo ogledalec raz steno in jel analizovati bujne dražesti svoje obraza. Pri tem pa je moral zrcalce vrteti in sukati na vse strani, ako je hotel videti vse okraje obširnega obličja. Steklo ni bilo iz Benetk, zato je pa tudi ob vsaki potezi kazalo drugače. Zdaj je bil nos dolg in ozek, zdaj se je zopet na debelo zredil, zdaj je poskočila desna nosnica, široko raztegnjena, visoko kvišku, dočim je leva ostala spodaj klavrno stisnjena, zdaj zopet so se pretvarjale oči v prečudnih premembah.

Tako je videl Groga več Groga, katerih ni bil nobeden pravi Groga; vender pa je iz vseh teh podob lahko temno slutil, kakšen je pravzaprav v resnici pravi Groga.

„Obraza smo prav prijaznega! Zobe imamo vse zdrave in lepo rumene, kakor zrele pšenice. Nos je res rdeč — pa je bil lani še bolj! To prihaja od zdravja, od čiste krvi. Da bi le ne prenehalo! Premalo morda pijemo, in to nam utegne še škodovati, ko smo navajeni. O — kolcat se nam je začelo. Ti presneta Katrica! Da vedno misli na Groga! Kako je vendar onegava! Če nas bo tako zelo rada imela, bo, pa vender malo preveč! No, lepega moža boš dobila, Katra, le vesel se!“

„Le samo kako bi ji povedal, da bi jo rad!“ pristavi počasi. „To je težava, ker sem bolj sramežljive sorte.“

Vihal si je razrastene brke in si kimal sam sebi v ogledalec.

„Kaj pa, ko bi ji pisali?“ pravi in obesi drobno reč zopet na steno. „Potem lahko bere črno na belem in v miru premišljuje, kakšna sreča jo čaka ali pa tudi ne, ako nas namreč zavrže. — Ti pa, šentlenartski šomašter, zakaj nas nisi večkrat zlasal, kakor si nas, da bi zdaj-le znali bolje pisati, kakor znamo? No — pa bo že šlo, bomo že kako izonegavili, da bo kaj lepšega! Treba je le porjira in drugih repotij; vse to pa imajo, hvala Bogu, gospod v obličju tvoj in pisalni mizi.“

Ko je imel vse potrebno skupaj, sedel je dostojanstveno zopet za mizo in vzel v svoje debele roke perč, „govornosti“ močno bandero.“

In jel se je potiti, kakor glasoviti mladenič v ognjeni peči. Četrte ure se je upiral in stokal, kakor bi svinec prenašal. Risal je večinoma velike, debele, oglate črke, okičene z nebrojnimi repki in ozaljški in pomenljivo zapletenimi čirčarami. „Pisal“ je po kuverti in veslal s peresom vedno bolj v kot gori na desno, jezik pa je vrtel z jednega ustelega kota v drugi. Vročina ga je kuhala. Naposled je naslov srečno zgotovil. Glasil se je v tolovaškem prapovisju:

„Naj prejme! častljivo deklet

in kuharica Katrica Petrač tukaj na Javoricah pritično.“

Ker so bile pa črke velike in kuverta majhna, je stale pol „častitljivega“ dekleta še na popirju, drugo polovico je bil spisal Groga v potu svojega obraza kar po mizi.

Čutil je, da je na meč truden. Kar mu kane debela kaplja iz polnega peresa sredi preljubega imena Katrice!

„Ta črna nesreča je pokvarila Grogi vso pisateljsko karijero. Izgubil je vodilno misel, in vse veselje do duševnega delovanja ga je minilo.“

S fino estetično presodbo in strogo lastno kritiko je zavrgel svoje zbrane spise! Živi mrznji do neplodnega diletantstva se je pridružil tajen stud do literature v sreju jednostranskega pisatelja.

Pa saj učnost sama ne zaleže nič v življenju, temveč le okus in sposobnost uživanja. To je Groga živo čutil in vzel, dasi se mu je tožilo spat, zopet in zopet buteljko, kjer je imel plemenito vsebino v plemeniti obliki.

„Prisiljena reč ni dobra,“ je dejal, „to moramo drugače urediti. — — — Jo že imamo! Dobra misel! — Dobra misel je pol zdravja!“

Jasno se vidi, da je bil Kozol idealist, kateremu ni bilo zmrznikar, v resignacijo, da je bil mož, katerega nesreča ne nič čimnima.

In vzel se mu je duh v čisto visavo genialne misli!

Dalje prihodnjč.

Skeptičen.

Tisti, ki resnico vedno izpodkopava, se ga imenuje skeptika. Ti ga ne moreš pregovoriti, tudi če mu napačno stvar dokažeš. Edina pot, ki skeptika privede do verjetnosti je, da se mu da prilka, da sam najde resnico. Tu majhna prilika! Mr. Jos. Triner, na daleč poznani izdelovalec Trinerjevega ameriškega zdravilnega grenkega vina, se podvzva, da pridene svojemu izdelku več medicinske snovi, kar bo pomenilo manjšo steklenico, a boljše tvornino. On je tudi gotov, da bo to imelo večji uspeh kot poprej. Tukaj se lahko skeptikom dokaže, da v slučaju bolezni, zatvoritve prebavnih organov, nervoznosti, in boleznih združeni z zgubo teka in pojavo krča in glavobola, ta pripomoček jako deluje za olajšavo in popolno odpravo navedenih bolezni. Prinese hitro pomoč. V lekarniških prostorih. — Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Tatvine na krovu.

Dne 5. marca so aretirali na Reki nekega ladjskega Natarjarja, ki je bil zaposlen pri Cankarovi progi, ker je bil dne 4. t. m. na Lloydovem parniku „Baron Call“ izvršil razne tatvine. To pa ni navaden tat, nosi se vedno izbrano elegantno in če kraje, obleče rokavice.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

VERUJTE IN ZAUPAJTE SVOJE ZDRAVJE

sami onemu, kateri vam črno na belem svoje upljivo delovanje in mnogobrojne uspehe z originalnimi priznanji in pričami jasno dokazuje. Prazno oglaševanje, prazne obljube in samohvale še nikdar niso nič veljale. Ljudje naj nas sami hvalijo in priporočajo. Poslušajmo resne besede naših lastnih rojakov z katerimi naše solidno delovanje, čudodelne uspehe priznavajo ter nas vam priporočajo. Zaupajmo naše zdravje samo onim zdravnikom kateri so že mnogim življenjem rešili in ne zametujmo ga mladostnim neiskusnim zdravnikom in samohvalcem, da bi se nad nami učili in prakticirali. Slavni zdravniki od The Collins N. Y. Medical Institute kateri je največji in najslavnejši v celi ameriki, smemo reči najpriporočljivi na celem svetu. — zamorejo dokazati preteklost katerega ne najde para na celem svetu. To vam na tisoče in tisoče originalnih, javnih priznanj in zahvalnih pism jasno kot sonce dokazuje. Berite te pisma naših rojakov in sodite sami:

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Ako na katerej koli bolezni trpite obrnite se takoj osebno ali pa pismeno na Dr. S. E. Hyndman vrhovnega zdravnika od

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th STREET

NEW YORK, N. Y.

Uradne ure, za osebne obiske so: Vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 popoldan. Vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specijalist, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez katerega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerojena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bo-

lezni in neprilike tako čudodelno ozdravijo. Se enkrat najlepše zahvala in vam ostajam hvaležna Mrs. Julija Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 333, Girard, Ill.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11316 Fulton Ave., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 - 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 477 Virginia St. Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 - 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ČUK, Box 268, Moon Run, Pa.
JOSIP CVETKOVIČ, Box 94 Hammond, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

JOSIP IVANŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN LEVSTIK, 11316 Fulton Avenue, Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

DR. ALOIS M. ZAHORIK 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljate) pa na Ivana Kalan, 314 - 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

DRUŠTVENI URADNIKI:

Št. 1 Chicago, Ill.: M. V. Konda, pred., 1518 W. 20th St.; V. S. Skubic, taj., 2727 S. 42nd St.; V. Kulovic, blag., 3233 Sheffield Ave. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 2 Claridge, Pa.: I. Mlakar, pred. Box 68; I. Batič, taj., Box 487; L. Sturm, blag., Box 434. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 3 Dupue, Ill.: J. Obrić, pred.; D. Badovinac, taj.; M. Omreza, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 4 Black Diamond, Wash.: J. Playec, pred., Box 644; Fr. Kutchar, taj., Box 606; Ig. Potočnik, blag., Box 715. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 5 Darragh, Pa.: Jos. Nose, pred.; Hermenc, M. Brunet, taj., Box 163; Arona, J. Hauptman, blag., Box 140. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 6 Winterquarters, Utah: V. Oraoč, pred., Box 71; M. Krstnik, taj., Box 44; J. Mlakar, blag., Box 11. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 7 Arona, Pa.: M. Huter, pred.; M. Rajer, taj., Box 117; A. Štih, blag., Box 81. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 8 McGuire, Colo.: Jacob Freluh, pred., Box 2; Fr. Vodenik, taj., Box 54; J. Hribar, blag., Box 2. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9 Leadville, Colo.: Jos. Lanich, pred., Box 972; Lud. Šlak, taj., Box 972; A. Goršič, blag., Box 972. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 10 Moon Run, Pa.: V. Butjice, pred., Box 271; Fr. Čuk, taj., Box 262; Fr. Ambrožič, blag., Box 275. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 11 Staunton, Ill.: John Maček, pred., Box 667; A. Aucec, taj., Box 158; J. Korunka, blag., Box 30. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 12 Sublet, Wyo.: J. Jamšek, pred., Box 126; J. Kolar, taj., Box 64; Fr. Petač, blag., Box 97. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 13 Witt, Ill.: D. Senuškar, pred., Box 151; J. Supančič, taj., Box 633; M. Volovsek, blag., Box 418. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 14 Yale, Kans.: A. Rupar, pred., Box 65; Jos. Alič, taj., Box 166; Curranville, Fr. Šetina, blag., Box 127. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 15 Taff, Ill.: A. Založar, pred., Box 36; J. Koman, taj., Box 43; J. Papeš, blag., Box 171. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 16 Clinton, Ind.: P. Gregorič, pred., Box 343; Fr. Mrak, taj., Box 73; R. Cesar, blag., Box 412. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 17 Aurora, Minn.: J. Rožanc, pred., Box 148; V. Mikulich, taj., Box 21; Fr. Bernik, blag., Box 148. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 18 Girard, Ohio: M. Leskovec, pred., Box 372; J. Škof, taj., Box 11; J. Leskovec, blag., Box 372. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 19 Chicago, Ill.: W. Rus, pred., 11316 Fulton Ave.; Jos. Fritz, taj., 11422 Stephenson Ave.; Fr. Kuhelj, blag., 3366 - 91. St. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 20 Cleveland, Ohio: J. Hočevar, pred., 1106 E. 64. St.; Jos. Janežič, taj., 1277 E. 55. St.; Fr. Lah, blag., 568 E. 162. St. N. E. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 21 Naylor, Mo.: J. Zimmerman, pred.; Fr. Levar, taj., Box 123; V. Dobnikar, blag., Box 46. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22 Indianapolis, Ind.: J. Pušnar, pred., 725 N. Warman Ave.; M. Kobal, taj., 725 N. Warman Ave.; L. Bučar, blag., 711 N. Warman Ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 24 Milwaukee, Wis.: J. Kalan, pred., 341 - 6th St.; F. Glojek, taj., 475 Virginia St.; P. Ocvirk, blag., 383 Park St. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 25 Reading, Pa.: I. Starasinič, pred., 142 N. River St.; Jos. Elik, taj., 428 Tulpehocken St.; J. Kosmerlj, blag., 420 Johnston St.

Št. 26 Collinwood, Ohio: Jos. Kučič, pred., 439 E. 156. St.; J. Potočar, taj., 5624 Elsinor St.; Ig. Zupan, blag., 5606 Elsinor St. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 27 Forest City, Pa.: J. Trček, pred., Box 406; Fr. Leben, taj., Box 419; J. Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28 Madison, Ill.: Jos. Baričevac, pred.; L. Pavičič, taj., Box 131, Granite City; Jos. Baričevac, blag. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29 Taylor, Wash.: Alois Fink, pred.; M. Škerbenc, taj., Box 7; L. Pugelj, blag., Box 132. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 30 Bishop, Pa.: J. Murgel, pred., Box 8; Ig. Vidmar, taj., Box 23; A. Renko, blag., Box 13. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 31 Farmington, W. Va.: J. Juraleč, pred., Box 21; J. Kubin, taj., Box 218; Jos. Probič, blag., Box 218. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 32 Wenona, Ill.: Alojz Krakar, pred.; Fr. Ambrož, taj., Box 208; A. Jakičič, blag., Box 95. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 33 Livingston, Ill.: Fr. Plazeta, pred., Box 148; Fr. Deželak, taj., Box 81; A. Švajger, blag., Box 148. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 34 Oregon, City, Oreg.: P. Kurnik, pred., Box 155; I. Kurnik, taj., Box 155; Fr. Sajovic, blag., 131 - 18. and Main St. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 35 Franklin, Kans.: A. Korošec, pred., R. 4, Girard; J. Zager, taj., R. 4, Box 89, Girard; A. Šraj, blag., Box 3, Franklin. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 36 Springfield, Ill.: M. Pekol, pred., 715 N. 14. St.; A. Pekol, taj., 1717 E. Edwards St.; Jos. Grobelnik, blag., 1031 S. 15. St. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 37 Lower, Pa.: J. Ferjan, pred.; M. Škoda, taj., Box 82; J. Grošelj, blag., Box 277. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 38 Jenny Lind, Ark.: M. Mrak, pred.; J. Spelič, taj., R. 3, Box 139, Fort Smith; J. Belle, blag., R. 3, Box 245, Fort Smith. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 39 Aguilar, Colo.: Frank Pozri, pred., Box 203; M. Linkežič, taj., Box 15, Broadhead; J. Mergl, blag., Box 47. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 40 Salida, Colo.: A. Nováčič, pred., Box 641; Fr. Miklič, taj., Box 291; M. Mauc, blag., Box 641. — Seja 1. v mesecu.

Št. 41 Ambridge, Pa.: Fr. Tomažič, pred., Box 141; Fr. Ogulin, taj., Box 70; A. Unetič, blag., Box 263. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 42 Red Lodge, Mont.: A. Božič, pred., Box 32; A. Kancelarič, taj., Box 32; D. Gorenk, blag., Box 32. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 43 High Bridge, Ia.: Jos. Černič, pred.; M. Zupan, taj. in blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 44 Virden, Ill.: M. Stermec, pred., Box 240; J. Deželak, taj., Box 41, Girard; A. Stopar, blag., Box 231. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 45 Baltic, Minch.: J. Prešeren, pred., Box 155; L. Navoda, taj., Box 155; J. Jelen, blag., Box 155. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 46 San Francisco, Calif.: F. Skubic, pred., 591 Vermont St.; A. Serjak, taj. in blag., 1492 San Bruno Ave. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 47 Chicago, Ill.: Antonija Lesar, predsednica, 2727 S. 42nd St.; Antonija Ivanšek, tajnica, 1517 S. 43rd Ave.; Marija Wardian, blagajnica, 1913 W. 22. St. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 48 Breezy Hill Sta. Mulberry, Kans.: A. Govejšek, pred.; J. Kovarčič, taj., Box 24; S. Dudaš, blag., Box 5. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 49 Winterquarters, Utah: Antonija Orač, predeca, Box 71; Agnes Pajdiza, tajca, Box 65; Marija Suhar, blagca. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 51 Ravensdale, Wash.: P. Koss, pred., Box 10; Fr. Maurič, taj., Box 1; J. Arko, blag., Box 30. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 52 Somerset, Colo. K. Grušovnik, pred., Box 1; R. Zohar, taj., Box 131; K. Ernožnik, blag., Box 155. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 53 La Salle, Ill.: V. Polisek, pred., 1237 - 1st St.; M. Hren, taj., 1026 Canal St.; M. Požežnik, blag., 28 Laharpe St. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 54 Ely, Minn.: M. Grahek, pred., Box 478; J. Kardel, taj., Box 391; J. Tekavec, blag., Box 391. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 55 Broughton, Pa.: J. Reven, pred., Box 51; J. Jamšek, taj., Box 185; J. Zitnik, blag., Box 186. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 56 v Rock Springs, Wyo.: Fr. Kostanyšek, pred., Box 563; Math Batic, taj., 209 G. St.; Fr. Surnik, blag., Box 563. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 57 Barton, Ohio: Ant. Coran, pred., Box 17; Fr. Levstik, taj., Box 2; Fr. Coran, blag., Box 50. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 58 Greenland, Mich.: J. Pintar, pred., J. Kraker, taj., Box 164; J. Brula, blag., Box 350. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 59 Conemaugh, Pa.: Fr. Dremelj, pred., Box 73; Travnik, taj., Box 275; Fr. Perko, blag., Box 101. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 60 Pueblo, Colo.: A. Stražišcar, pred., 1317 E. Abrieno Ave.; Frank Stupar, taj., 661 1/2 Cornell St.; J. Primec, blag., 432 St. Bolivar Rd. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 61 Barberton, Ohio: Ant. Sigmont, pred., 176 Center St.; R. Puželj, taj., 661 1/2 Cornell St.; J. Primec, blag., 432 St. Bolivar Rd. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 62 Lorain, Ohio: Fr. Škraba, pred., 161 Houston St.; Fr. Zherl, taj., 1641 E. 29. St.; J. Zallar, blag., 1708 E. 28. St. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 63 Sheboygan, Wis.: Fr. Turek, pred., 922 Michigan Ave.; Jos. Piro, taj., 2020 Superior Ave.; J. Bogataj, blag., 1322 E. 7. St. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 64 St. Michael, Pa.: N. Zvonarič, pred., Box 122; S. Šlobat, taj., Box 32; I. Štrifof, blag., Box 46. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 65 Onanaldina, Pa.: J. Zalar, pred., Box 2; G. Zorc, taj., Box 4; J. Šveic, blag., Box 4. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 66 Superior, Wyo.: K. Perušek, pred., Box 48; Fr. Krašovic, taj., Box 284; Jos. Kolman, blag., Box 223. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 67 Johnston City, Ill.: J. Pleše, pred., Box 561; M. Jelenčič, taj., Box 489; B. Mance, blag., Box 461. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 68 Issaquah, Wash.: J. Bohte, pred.; J. Kočevar, taj., Box 82; A. Omeje, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 69 Brewster, Ohio: M. Golob, pred., 210 E. Walnut St., Massillon; Fr. Rajer, taj., 248 E. Walnut St., Massillon; M. Strah, blag., Brewster. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 70 Dunlo, Pa.: Frank Kočevar, pred.; A. Sterle, taj., Box 12; J. Dolz, blag., Box 161. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 71 Marianna, Pa.: J. Milanič, pred., Box 251; H. Lamut, taj., Box 226; J. Sever, blag., Box 226. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 72 Hillsboro, Ill.: M. Radič, pred., Box 301; G. Janzekovich, taj., R. 2, Box 15; J. Krehn, blag., Taffler Spring. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 73 Girard, Ill.: Fr. Gašparac, pred., Box 38; A. Fischer, taj., Box 333; Fr. Štimac, blag., Box 38. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 74 Johnston, Pa.: J. Tegel, pred., 1175 Virginia Ave.; M. Strukelj, taj., 812 Chestnut St.; M. Logar, blag., 768 Coleman Ave. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 75 East Helena, Mont.: Marija Strajner, predeca, in tajca, Box 75; Marija Suhodolnik, blagca, Box 33. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 76 Roundup, Mont.: M. Keržan, pred., Box 144; M. Mežnaric, taj., Box 85; J. Čerovšek, blag., Box 151. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 77 Cherokee, Kans.: M. Berložnik, pred., Box 84; J. Cestnik, taj., Box 65; Jos. Premk, blag., Box 1. — Seja 1. v mesecu.

ČUDOVITI AMULET.

V času, ko je vojska Derviš paše leto 1877 oblegala znamenito mesto Batum, se je v njegovem tabornu pojavil muzelmanski faničen menih, ki je z ognjevitimi govori navduševal vojnike k vztrajnosti in hrabrosti v boju. O tem pojavu je došla vest tudi do glavno poveljujočega generala, ki je bil s temi podžigajočimi propovedmi zelo zadovoljen. A kmalu na to dobi paša še drugo javljenje. Povedalo se mu je, da prodaja oni propovednik vojnikom neke čudne stvari, ki imajo baje neko skrivnostno in čudežno moč, da obvarujejo človeka v boju vsake nevarnosti! Razume se, da so lalkovnerji vojaki plačevali za te čudotvorne predmete težke novce. Derviš-paša je o tem nekoliko pomislil ter ukazal, da se oni vneti govornik (menih) javi pri njem.

— Poslušaj, dragi moj — mu reče:

— Po volji in milosti Allahovi in s posredovanjem proroka nisem bil dosedaj še v nobeni bitki ranjen in sem ostal vedno zdrav. Sedaj pa se je javila nekaka slutnja, da bodem v bodočem boju smrtno ranjen. Pravili so mi, da imaš na prodaj neke čudotvorne

stvari, "amulette", ki tako čudno učinkujejo, da so vsi vojaki, ki so kupili tvoje amulette, baje ostali zdravi in neranjeni v bojih — da jih kroglja sploh ne zadene! Ako imaš v resnici take reči, prodaj tudi meni. Biti hočem čisto miren, da me sovražnikova kroglja ne bode zadela.

Menih je z govorniško umetnostjo izjavil, da ima v resnici tak čudotvorni amulet, ki obvaruje njegovega nositelja vsake nevarnosti. Pogodila sta se in general je kupil od meniha amulet za 2000 pijastrov, koje mu je takoj pri prič izplačal. Dobivši to dragoceno stvar reče mu paša:

— No sedaj mi pa pokaži, kako se mora nositi tak amulet.

— O nič se bati, — odvrne gojluž, hoteč kakor hitro možno oditi z dobljenimi novci. — Amulet vedno dobro vpliva, samo lastnik ga ne sme nikdar odložiti! Poglej to-le vrvice, samo treba ga je takole obesiti na vrat in nikdar ga ne sneti z vratu, pokaže menih na svojem lastnem životu.

— Prav, dobro, razumem, — reče paša.

— Sedaj pa dragi moj, oddalji se na 5 korakov in stoj mirno! Hočem poskusiti, da-li amulet resnično deluje.

— Hočem sedaj pomeriti in ustreleti na-te, in ako te kroglja ne zadene — so novi tvoji; ako pa te kroglja usrti — no potem se nikar ne jezi name!

Šarlatan se je tresel, kakor šiba na vodi, je padel na kolena in prosil generala, da naj nikar ne strelja.

— Ali prosim te, saj imaš amulet na vratu, česa se ti je treba bati? vpraša mirno paša.

Menih pa sname amulet z vratu ga porine v stran in poprosi generala milosti!

Poslušaj dakle, negodjaj — mu je rekel general: — le pomisli, koliko ubogih vojakov si ti oškodoval s svojo gojlužjo! Pripravljen sem te pomisliti pod temle pogojem: "Tako povrni novec vsem onim, ki so kupili ta goljuživ predmet od tebe, in ko si vsem povrnil novce, glej da se odstraniš kar najbrže — iz tabo-ra!"

OBA ENAKA.

Anekdoti, ki ni zgnubila še do danes svoje veljave, je tista o Novem letu, katero je nek tramp pripovedoval bledemu poročevalcu nekega njuyorškega senzacnega lista. Glasi se tako-le:

Neki tramp je na nekega Novega leta dan potkal nalatno na vrata siromašne hiše. Izkušnja ga je namreč izučila, da je bolje potrkati na vrata bajte, kot kak portal palače. In ta tramp je znal okusno tudi potrkati.

Vrata je odprla mlada deklica in takoj za njo je stal oče, velik, močan, pošten dninar, pri mizi pa žena pri zajtrku. Tramp je izrekel svojo prošnjo; bil je lačen; iskal je živeža. Vljudno je bil povabljen, da sede k mizi in prime za žlico; na Novega leta dan se nobenemu ne odreče. Začel je jesti; hrana se mu je jako dopadla; ko je pojedel, ga je gostitelj povabil v mal pogovor: "Sedaj, je rekel poštini kruboborec. "Pustil ti sem zajeti pri svoji mizi; ampak sedaj, ko si zopet sit in pripravljen da zopet greš, te bi rad nekaj vprašal. Izgledaš še precej pošteno in inteligentno; morebiti si še učen in pohajal v velike šole. Vse to me zanima, najbolj pa me zanima vedeti zakaj si vagabund?"

"Si zabeležuješ svoje prihodke in kar izdaš za svojo družino letno?" je odgovoril tramp.

"Ne," je rekel pošten delavec. "Ti si, jaz mislim, pošten delavec," odgovoril je tramp. "Rad bi videl, koliko si na boljšem od lanskega Novega leta?"

"No," odgovori poštini delavec, "moram reči, lansko leto je bilo za nas prav slabo. Živež pa se je še podražil; žena mi je ležala na pneumonia, od pranja za stranke, in doktorjev račun za deklico, je bil tudi precej visok — prehladila se je — v čevlje ji je šla voda, za to, ker so bili luknjasti — ja, gotovo, jaz sem to leto nazaj — ampak, če bo sreča mila v novem letu — upam — ampak, za kaj me ti to vprašuješ?" je razrdl pogovor pošten delavec.

"O, nič," odgovoril je vagabund, "samo — oba sva enaka!"

Napredek v zdravljenju.

NOVA METODA.

Moja iskrena želja je, da se vsi v Združenih Državah živčiči Slovence spoznajo z mojo NOVO METODO zdravljenja kroničnih in težko ozdravljivih bolezni. Ta NOVA METODA je bila od časa do časa objavljena v časopisih vseh narodnosti in isti so o njej pisali zelo laskavo.

Stari način zdravljenja, zdravčeval teške slučaje bolezni, sestoji z predpisanjem narkotičnih in drugih škodljivih zdravil, katera delujejo z slabo vidljivim vspehom, ter bolezen samo začasno ozdravi, tako da se bolnik po preteku nekaj časa počuti veliko slabši, kakor prej, ko se je pričel zdraviti.

Moja NOVA METODA sestoji na popolnoma drugi podlagi, katera vam kaže: „TAJNOST VAŠEGA ZDRAVJA IN ŽIVLJENJA LEŽI V KAKOVOSTI KRVI.“ Okrepiti in očistite Vašo kri in s tem okrepili bode celo Vaše telo, preprečili bode mnogim boleznim nastop, a postali bode močni in zdravi. Za popolno Zdravje potrebno je, da vsaki posamezni organ telesa pravilno in redno deluje.

Po 25letnem preučevanju in medicinskih izkušnjah o delovanju različnih zdravilnih sredstev celega sveta, iznašel sem posebna zdravila, katera sigurno in vpešno

delujejo na vse organe telesa: srca, jeter, želodca, ledic itd. Ravno tem posebnim izvanrednim zdravilom predpisujem mnogo ozdravljenj o n ih bolnikov, kateri so se v svoji bolezni obrnili do najbolj glasovitih zdravnikov Združenih Držav, toda isti jim niso mogli pomagati in vsled tega lahko smelo trdim, da je moj način zdravljenja jedino pravilen. Uspeh in delovanje proti raznim boleznim po moji Novi Metodi predpisanih zdravil je tako zanesljiv, da sem prepričan, da se bodo tega načina zdravljenja sčasoma poslužili vsi zdravniki celega sveta.

Vsakemu pa, kateri potrebuje v svoji bolezni natančna pojasnila glede zdravljenja, svetujem, da ne odlašaj, marveč naj se zaupljivo obrne do mene in jaz mu bodem odkritosrčno sporočil, kaj mi je za storiti, da zopet doseže svoje zdravje nazaj.

Pisma pišite slovensko na: DR. FERD. HARTMANN

231 East 14. St. New York, N. Y. Moja knjiga pod imenom NOVA METODA obširno opisuje različne bolezni, njih izvir in uspešno zdravljenje. Ta knjiga je neprecenljive vrednosti za vsakega in jaz jo pošljem vsakemu, kateri mi pri naročbi dopušlje nekaj znamk za poštino.

NOVO MI VAS SEZNANIMO Z NOVO

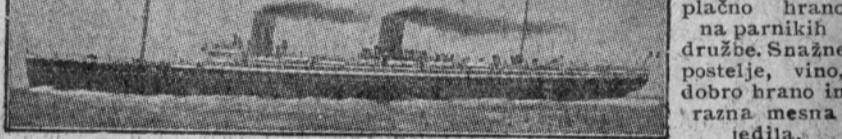
pristnih 23 KAMNOV vsebujujo uro.

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 505, CHICAGO, ILL., U. S. A.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Compagnie Générale Transatlantique

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence ..... 30.000 HP La Lorraine ..... 22.000 HP

La Savoie ..... 22.000 HP La Touraine ..... 20.000 HP

Chicago, nov parnik ..... 9500 HP

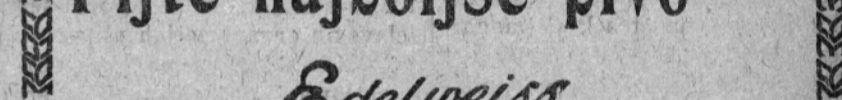
Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City.

PARNIKI ODPLUJEJO VSAK ČETRTEK.

Glavni zaton na 19 State St. New York MAURICE W. KOZMINSKI.

glavni zastopnik za zapad. na 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

Pijte najboljše pivo

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

Kadar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, srjca klubukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago. Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave. Telefon Canal 1198.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto \$2.50
za pol leta \$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivaliča prosimo naročnike
da nam ustrezno naznanijo poleg novega tudi
stari naslov.

LAŽNJIVCEM IN OBREKO- VALCEM.

(Kdo slovensko javnost vara?)

Zavist je ena najgrjnih hib. Z zavistjo se pa družijo laž in obrekovanje. Vse to skupaj preide v podlost. In naši čičaški "socialisti" so podleži, ali pa vse skupaj, če se prvi stavek analizira nazaj.

Drugič: Domišljavost. Kar si kateri balcebut domišljuje, to potem sanja; potemtakim je domišlavec sanjač. Večjih sanjačev pa ni, ko so ravno zopet naši "slovenski" čičaški socialisti.

Tretjič: nestrpnost. Napuh dela človeka nestrpnega. Sicer še našim "delavskim" prijateljem ni bila dana prilika, da si bi žepce z denarjem delavcev napolnili, vendar jih na vseh njihovih potih in "poletih" spremlja z vsvo vdanostjo pravi napuh, pomešan z surovostjo in blaziranostjo prve vrste.

"Največja vseh pregreh je pa laž" v tem so pa dobili naši sociji vrhniško "deveto" gimnazijo, ki je nekje pod "stari mostom" v Rvhniki pri Ljubljani.

Vaja, naredi mojstra; iz malih lažnikov so postali naši socialisti mojstri-lažniki in obrekovalci. — Da pa so to in nič drugega pa tudi tu še enkrat dokazemo.

V zadnji izdaji pišejo, da so oni prisilili meščanske liste, da so se zadržali ("meščanski") listi pričeli spominjati štrajkujočih v Westmoreland Co., Pa., ako nočejo zgubiti svojih naročnikov." Večje perfidnosti, večje laži ne moremo najti; takih laži sploh noben slovenski časopis v Ameriki ne piše. Rojaki, posebno pa štrajkarji, če tisto laž v "proletaren" berejo, se jim morajo oči odpreti. Vsi naši čitatelji so na naši strani; kako pa tudi ne, saj že leto dni tedna za tednom prebirajo poročila, članke o, in iz Westmoreland Co. Saj že skoro leto dni vidijo črno na belem pod rubriko: v podporo štrajkujočim rojakom v Westmoreland okraju, vedno večjo svoto, darovano od družtvenikov S. S. P. Zveze in zasebnih naročnikov G. Sv., kateri so nam denar poslali, za štrajkujoče brate. Ljudje vedo, da je bil list Glas Svobode prvi, ki je začel opozarjati slovensko javnost na štrajk premogarjev; čitatelji vedo, da je bil list Glas Svobode prvi, ki je poslal podporo štrajkujočim rojakom v Westmoreland okraju; slovenski štrajkarji pa tudi sami pripoznajo, da so iz urada, po, in skozi pisavo Glas Svobode dobili tudi **NAJVEČ** podpore.

Vse to je gola resnica. To ni potreba dokazovati, ker zase samo govori; naj si tudi gospodje okoli proletarca ne domišljujejo, da ljudstvo tega ne bo pripoznalo; motite se! Slovenska javnost stoji v tem resničnem faktu na naši strani; iz objektivnosti, resničnosti, in hvaležnosti pa imamo za to nebroj pisem štrajkujočih rojakov iz Westmoreland okraja. Ti vedo, kdo je za nje delal, pisal in agitiral.

Z zabavljanjem in s tistim dolarjem na mesec, ki ga je "direktorji" "dovolili" štrajkujočim, se za vodo ne plača. In še na to se je direktorji spomnil komaj zadnjega januarja t. l., ko je že štrajk 9 mesecev trajal. Od takrat je torej od tega največjega socialističnega bluffarskega slovenskega lista, dobil odbor za štrajkarje, za v podporo štrajkarjem, od slavnega direktorija cele

TRI! (zgovori in piši 3), TRI! DOLARJE "podpore".

Tisti rojaki, ki so v Clevelandu poslušali in (ploskali?) izjavljajam "velikega" govornika o podpori za štrajkarje, rojake, so bili naravnost vdarjeni v obraz, ko so vendar vedeli, da tisto, kar je en fanatik čeburnal, bila LAŽ; nič druga, kot čista gola laž.

Mi smo vedno povdarjali, da se ti ljudje hočejo živeti na račun drugih. Ker nimajo prilike (iz vsake poštene družbe so tako že zbaceni), se oprijemljejo stvari, katerih oni niso začeli, in jim tudi nič pri srcu ne stoji. — Kaj so njih brigali bedni rojaki, ko imajo pa toliko opraviti z novo kulturo, z novo vero, z novim sistemom, z novimi iluzijami, z staro konvencionalno politiko, z fanatizmom in zatiranjem vsega, kar ne poje z njimi in kar jim ne prinaša dobička in kar jih ne bo privedlo na tisti zvon, s katerega se bi potem označevala njihova 'resnica in nov sistem', sistem, v katerem bi bilo toliko razlike, da bi Rockefeller prišel na njihovo mesto, sami pa na njegovo!

Ti ljudje, ki hočejo kar naenkrat, čez noč postati "vodniki" (svojih interesov) slovenskega naroda v Ameriki, potrebujejo sami enega, ki bi jih moral v njihovo korist malo pogladiti in jih, ker še je čas, kalati iz luže v kateri stoji že do kolen in v katero se z vsakim dnem še bolj pogrežajo.

Nek dopisnik iz New Yorka je omenil, da temu je vzrok napačno razlaganje svoje vere, napačno razlaganje; to jih bo tudi v resnici pokopalo. S sovražtvom, dobička željnostjo, fanatizmom in tiranstvom slovenskega delavca še dolgo, nikoli ne dobe pod svojo zastavo. Danes hoče narod kaj drugega kot laž, porojeno ravno iz fanatizma, napuha, sanjaštva, bl'fa! Danes se ne da več javnost vleči z lažjo, kot so jo predikant vlekli v Clevelandu; in vzemimo, da jih je nekaj odstotkov od tistih "300 zvestih sodrugov" tisto perfidno laž o proletarčevem "delu" za nabiranje denarja verjelo, to še ne pomeni, da se sme pisati, da so vsi verjeli, ker zaplotarji bi imeli lahko toliko pameti, da imajo napredni Slovenci v Clevelandu lepo, snažno in veliko čitalnico, kjer čitatelji prav pridno segajo tudi po listu Glas Svobode in sploh je že par sto rojakov v Clevelandu, ki radi slišijo oznanenja iz več ust, iz več časopisov in si sodbo sami delajo. Ravno v teh ljudeh ima naš list največjega zagovornika in upamo, ko bodo to prebrali, da zamera za resnico ne bo prevelika!

NOVI PREDSEDNIK

United Mine Workers of America.

John P. White, iz Oskaloosa, Iowa bo nastopil 1. aprila službo kot predsednik, te največje premogarske organizacije na svetu.

John P. White, kakor poročča delavsko časopisje, je za ta urad popolnoma zmožen. Že enajst let se uri v tem poslu. Pred 12 leti je bil izvoljen kot tajnik in blagajnik zajedno, kakor je to pri vse delavskih organizacijah v navadi, pri št. 13 ki zavzema okraj državo Iowa United Mine Workers of America, katero je takorekoč iz propasti dvignil skoraj na najvišjo stopnjo izmed vseh okrajnih organizacij te unije. Ko je on nastopil ta urad bila je blagajna prazna, organizacija pa na tako slabem stališču, da ni skoro nihče več mislil da se še reši pogina.

Ko je White nastopil svoj urad, zahteval je veliko podporo v denarju, agitiral je, prošil je in dobil jo je in v par letih po njegovem vstopu v urad pričeli so se tudi operatorji pogajati z njim, ko se pred njim niso hoteli. Tako je White, napolnil blagajno, z polno blagajno pa je dobila priznanje tudi organizacija ter veljavo pri lastnikih in operatorjih premogovih rovov.

Z njegovo pomočjo nastopa ondotna organizacija danes enakopravno z operatorji v prid nje delavcev. In okrajna organizacija št. 13 je danes lahko za vzgled vsem ostalim premogarskim organizacijam ne le v Ameriki marveč po celem svetu, ker ni je unije na svetu, ki bi bila boljše ali vsaj tako dobro založena, disciplinirana ter imela tako dobre

delavske pogodbe z operatorji kot ravno št. 13. Dokaz temu je tudi posojilo, ki so ga dali zadnje poletje illionoški organizaciji št. 12 in sicer \$100,000.

Vse to je zasluga John P. White-ja, ne kot posameznika temveč kot voditelja, najprej kot tajnik-blagajnika in potem kot predsednika. John P. White, je izvrsten vodja, več debator, nad vse in največje vrednosti za organizacijo pa je to, da pozna natančno delavec in torej tudi ve kakor jih voditi.

Ko je bil star 13 let je pričel delati v premogokopu, kjer je ostal do današnjega dne. Stariši so mu bili revni, kakor je to navada pri vseh delaveh z veliko družino. Tudi John je imel več sester in bratev, ki so si, ko so nekoliko odrasli pomagali sami. Tudi John je vse izdal za šole in knjige kar je v vseh letih zaslužil. In tako je znajboljšem vsehom dovršil tudi višje šole, kakor tudi industrijno tehniko.

Danes je seveda tudi on že oženjen in ima 4 otroke. Najstarejši fat je 19 let star in pohaja v college.

Tak je toraj John P. White, predsednik United Mine Workers of America, kateri urad nastopi prvega aprila.

LETO DNI ŠTRAJKA.

Leto dni štrajka! Kratka beseda, a kakšnega pomena. Leto dni štrajka, trdega boja obhajajo te dni premogarski štrajkarji v Westmoreland-Irwin-Field okraju v državi Pennsylvania.

Nobena dežela ni tako bogata na štrajkih, kot ravno Zjed. države Amerike. Grozovitosti tukajšnjih štrajkov se skoro ne da popisati; ozirom se le v Westmoreland okraj, kjer se tudi naši rojaki bijejo z kapitalističnim sovragom že leto dni.

Ni je bilo skoro izdaje lista Glas Svobode, da ne bi bil omenjen ta velik, grozen premogarski štrajk. Naši dopisniki iz omenjenega okraja so, nam redno pošiljali vestna poročila o štrajku, o državnih oblastih, o kozaschem nastopanju ondotne tiranske policije in glavno, o stanju samih štrajkarjev.

Ta štrajk je potegnil na stotine družin v bedo in pomanjkanje. Ta štrajk je povzročil na stotine hudodelstev vprizorjenih nad štrajkarji od strani oblasti, posebno od policije, ki je bila kapitalistom naravnost prodana za judežev denar in katere geslo je bilo: streljati štrajkarje; varovati skabe. Ta parola se izvaja od strani policije tudi pri drugih štrajkih v tej deželi svobode, in taki meri se pa še ni v nobeni državi, kot v sedanjem štrajku v Pennsylvania. Pa še neko drugo pomembnost ima ta veleštrajk. Pri njem so vdeleženi najbolj Inozemci, Slovani, Madjari, Italijani, Nemci, ljudje, katere je upal ameriški kapital popolnoma zaslužiti. Družbe so bile predrzne, ker so imele o štrajkarjih napačno poročila, jih niso dobro poznale in so upale, da se oženj v kratkem pogasi, posebno ko bo pritislila potreba. In nazadnje, če tudi štrajkajo par mesecev, nam, kompanistom ne bo velike škode, premoaga je tako nakopaneza za par mesecev naprej, če pa pridejo nova naročila, se jih bo oddalo na drugo premogokopno družbo, saj je vse trust, ni smo zvezani, fino organizirani in denar je v blagajnah, državana oblast, policija v naših rokah, časopisje ravno tako, kaj je potem težko vgnati štrajkujočo zalego?

Da, težko jo je vgnati, se jo sploh ne more vgnati, če drže skupaj in če jih delavstvo podpira. Zgodilo se je obojno. Štrajkarji so držali in trpeli vse nadloge z nepopisljivo vstrajnostjo, potrpljenjem in samozatajevanjem. Štrajkarji v Westmoreland okraju so vodili in še vodijo boj z milionsko družbo in vsi poizkušni, vgonobiti, ponižati jih, so se izjalovili in danes ne prosijo štrajkarji za mir, temveč družbe, družbe čutijo večji udarec kot na tisoče štrajkujočih, z gladnimi otroci in sami raztrgani in pravice žejni.

Pa tudi zapopademo, kaj se pravi, biti leto dni v štrajku, v tuji deželi, odvisen od podpore drugih? Vemo, kaj se pravi biti izgnan iz hiš, vržen v barake, spati na golih tleh in enkrat na dan gorko jesti. In družinski očetje.

Gledati, kako otroci prosijo kruha, zahtevajo kruha, ker v svoji nedolžnosti se ne vedo, kaj je očetna privedla, da jim kruha ne more dati. Potem bolezen, mraz, zatiranje vepsvobod in kar je glavno — upa v lepšo bodočnost nobenega. Ja, ali mi vse to zapopademo. Bi mi prestali leto dni štrajka? Če se tako sami sebe vprašamo, potem šele začnemo čutiti, kaj vse so prestali slovenski štrajkarji v Pennsylvaniaji. — Slovenci smo svoje štrajkarje moralnično in gmotno še precej dobro dolžnost, če je kje zapisan ali ni, ve naj, da velja isto. Naj desnica ne ve, kar levica da.

Vam pa slovenski štrajkarji v Pennsylvaniaji kličemo: Ne bojte se! Dokler je še pri nas mala iskrica zavednosti, do tlej ne boste tudi Vi od nje nič zgubili. Vedite, da smo mi leto dni z vami živeli, In če bi stalo še eno leto dni štrajka pred vami, naša delavska dolžnost do bratov se bi še povečala, se bi razširila v sloje, pri katerih niste bili drugoga v obeh kot štrajkarji, uporniki. Če se pa vaš položaj obrne na boljše, kar se pričakuje, je vaš boj dobljen. Več pa vi ne upate. Želite si zopet kruha svojih žuljev, želite obleči sebe, ženo in otroke, želite miru, svobode, enakosti in bratstva.

Naj bi se Vam to posrečilo pribojevati!

N. B. Od štrajkarjev smo dobili prošnjo, naj v njih imenu vplivamo na simpatijoče rojake, da se pošlje štrajkarjem v Pennsylvaniaji in v Coloradi, tudi kaj čitva, starih slovenskih knjij, ali taci, ki jih nobeden več ne bere, in sploh slovenskih knjigopoljudne vsebine.

Za Westmorelandske štrajkarje se naj pošljejo na Martina Brunet, Box 163, Arona, Pa.

Za Coloradske štrajkarje pa Avgusta Čibej, Box 253, Louisville, Colo.

SLOVENSKA DRAMATIKA V CHICAGI.

Vsak narod ima svoje narodne igre. Slovenci ne zaostajamo tudi na tem polju. Da bi pa pisatelj F. S. Finžar videl svoje veliko delo, "Divjega loveca", kot ga je igralo v nedeljo 26. marca v Narodni dvorani, vokal 18. ete in Centre ave., družtvo "Danica", S. M. S. P. in družtvo sv. Ané S. Z. S. P. se bi zjokal.

Pa prej, ko se izrečemo o žalostni resnici, malo podatka k kritiki.

Ni je skoro stvari, ki bi ne bila potrebna kritike. Pri največjih gledališčih, kjer nastopajo svetovni umetniki — kritika ne izostane. Kritika naredi igralca, skušnjava ga opili.

Stvarna, poštena kritika ne misli škodovati ne družtvu in še manj igralcem. Kritika se tudi ne sme ozirati na občinstvo, ki sem pa tja ploska. Kritika stoji zvišana nad vsemi oziri. Kritikovali se pa mora v prvi vrsti po zaslužnju, strankarstvo, osebnosti, so pri tem pozabljeni. Pravi igralci z igrovdjem vred so pa prvi, ki se nad kritiko ne smejo znesti kot na kako zabavljkvo ali celo sovražnico: kritiko naj dobro preberejo in v prihodnje gledajo na to, da se tistih navedenih napak otresejo, ker stvarni kritik ne bo nič nevednega kritizoval. Kritiki vidi napake (ki so občinstvu, ki vidi parkrat v letu slovensko predstavo) skrivte, igralcu pa zagrne mrena oči; na drugo pa pozabi. Kritika je potrebna, če hočemo postati v dramatikij nekaj, in ne vedno dilatantje. V ozir se jemlje tudi to, da je bil to nekaj prvi poskus. V ozir jemlje? Opravičuje pa že to samonasebi nepravilno igranje? Ne. Ne začni, kar ne moreš dovršiti; če pa padeš, pa tudi rane čutiš in si jih moraš zdraviti. Kar pa ni zdravega, ni za na oder, ni za v javnost.

Pa kaj v drugih naselbinah nič ne kritizirajo? Na primer Cleveland-u. Komur so znane ondotne razmere, nam bo pritrnil, da ostrejšje kritike jo ni kot je ravno v tej veliki slovenski naselbini, kjer je dramatika že na drugi stopnji. Sicer vsi še dilatantje, a tiste prve hibe v nastopih, v izgovarjav, se jih v Clevelandu več ne sliši in ne vidi in če se kaj primernega zgodi — občinstvo že žvižga, noče polovičarskega dela in za svoj denar rajeamost prijete

zabave — pa trebušne krče! In če so v Clevelandu že na taki stopnji, kaj se ne sme od Chicago vsaj malce dobrega pričakovati in zahtevati? Sodbo prepustimo vsem, ki so se igre vdeležili.

Navada je, rekli bi nekako privilegij uredništva, da se pošlje zastopniku lista, ki je tudi skoro vedno odgovoren za kritiko, prosto vstopnico. Ne prosto stopnico za voljo tistega kvodra, temveč za to, ker se to spodobi. Slačajno smo bili v nedeljo na pošti in pismo za vstopnico dobili, drugače bi jo prejeli v ponedeljek, po igri. Pa to nič ne dene. Z prosto vstopnico vred se nas je tudi naprosilo, da priobčimo o igri svoje mnenje: kritiko. Pišemo torej kritiko iz lastne volje, da se igralcem pokažejo hibe in da pridemo do boljšega igranja, drugače pa, da vstržemo tistim, ki so nas v vrsto kritikov povabili.

Oboje storimo rade volje, ker stvari more le koristiti.

Kritiko hočete!

V Chicagi se je ta igra igrala; od chikaških Slovencev torej odvisna, ampak, če ne bi človek bral še druge časopise, iz vseh chikaških slovenskih časopisov ne bi človek zvedel, da hosti družtvi Danica in sv. Ané igrala v nedeljo 26. m. t. l. gledališko igro!

Če ne bi bilo ljudi pri igri, bi bilo razumljivo. To je tudi velika nepristranost in — neotesanost! Dobimo v roke "plakat". Druagačnega imena ne zasluži, saj mrgoli vse polno slovničnih in tiskovnih napak. Vstopnina je bila pretirana, vsaj za t a k o igranje dvakrat previsoka. Še polno družih takih pogreškov izven odra, navedli smo le tri glavne in upamo da ti zadostujejo. — Zaginjala se je dvignilo. (Sedaj bi samo lahko rekli: pri pogledu na scenerijo je zadostovalo, da je igra zgubila privlačno silo, oči so gledale zelene barve hiš in spanske hlače. . . (Ker bo pa v korist dramatikij bomo bolj zgovorni. Op. ured.)

Scenerija. Kaj je igra brez zadostne scenerije? Pokvarjena. Večji greh pa je bil pri Divjem lovcu. Km e č ka vas izza leta 1848, na sredi te vasi pa stoji (v ozadju) pavilion. (a la Vesela vadoval) "Hiše" pedenj visoke, dva velika gospoda igralca sta lahko gledala čez dimnike. Raje nič! kot tako suštarijo. Zraven pa niso bile hišice posnete kot so doma, temveč kot so sedajne lesene bajte v Ameriki. O maskiranju ne bomo govorili, ker to je zadeva vsacega posameznika. Nastop fantov in deklet v prvem dejanju, (pa le v začetku.) je bil dober. Glavna dva pa, ki bi mu mogla do dati največ nimbusa (Majda in Janez, posebno Janez!) sta utitis pokvarila. Janez (g. Frank Mravlja) se je v prvem dejanju še nekoliko po fantovsko držal, čeprav je mrevaril, namesto govoril; Majda (gdč. Jennie Giovanetti) se je potrudila zadovoljiti vlogi, a je namesto govorila, deklamirala. Lisjakov (Gašper (v rokah g. Frank Pičman) je bil preveč arobotan in po maski premlad. Drugi kmetje so se pa obnašali bolj po salonsko kot po kmečko, drugače so efekt zadovoljili. Prihod Tončka, revčka (g. John Gradišar) bi mogel na oder prinesiti živahnost in karakterizacijo celi skupini, prinesel pa je le smešnost in pri svojej smešnosti se je Tonček sam sebi dopadel in občinstvo mu je v smešnosti regimentno sledilo. Govoril pa je razločno, a pre-hvalisano in preveč naglašujoče. Bil ni berač, ponižen, vlog berač kot nam ga Finžar slika temveč — gospodar vseh.

Nastop Rihtarja (župana g. J. Pičman) je dobro nastopil, a mimika, sugestije in izgovarjave ni znal izvesti (ta vloga zahteva spretnega karakterija in je ena najbolj težkih), vendar smo bili z njim še zadovoljni. 'Ave Maria' nismo slišali zvoniti, pa tudi ne bi soglašal prijeten glas zvončka z dekoracijami odra! Lov na Janeza se je (igralsko) ponesrečil. Igralci niso imeli nobene potrebe, stopati že na oderu po prstih, ker če kaj vemo, je bila bajta Janezova najbolj izven vasi in upamo, da se ni po indijansko vlegel na zemljo in poslušal, če od kje pridejo kaka živa bitja. Zakaj so se kmetom odvzele skoro vse najpomembnejše besede ne vemo. Kdor igre ni prej bral, skorjo ne bo vedel, zakaj se je Ja-

neza lovilo. V trenutku, ko so Janeza privedli na oder, bi mogel pokazati več sile, branu in samozavesti, sploh je bilo že prvo dejanje v vsem pomankljivo.

Drugo dejanje pred kovacijo Jura se je pričelo dobro. Nastop kovača Jura (v rokah g. Jacob Muha) se nam je še najbolj dopadel. Govoril je razločno, z dobrim dialektom in ni besedam pistavljval el, ič in zopet el. Drugi kmetje so dobro rešili vloge. Tonček bi tisto o Radeckem lahko malo drugače povedal in aplavz ne bi izostal, tako so bile pa samo mrtve besede iz knjige, in potem še ribniški dialekt! Prihod Janeza je vse spravil v zadrego. Izbruh Janez ni znal pokazati; upali smo, da se milo zjoče; nobenega srda, same besede, priučeni stavki, pomešani z deklamacijo. Svoji beg ni povedal ljudem, temveč suflerju nazaj.

Popolnoma za nič pa bil prizor, ko so naznanili žandarje. Ko je dejanje prišlo do vrhunca, je oder ljudstvu privabil deviški smehljaj, kateri je bučal po dvorani še potem, ko je bil Janez že izven nevarnosti.

Tretje dejanje v gostilni je bilo še najboljšje. Gostilničar Grozdek (g. John Štajer) je imel še dober nastop; želeli pa smo, da bi bil drugače opravljen in manj tistega suvanja go gostih. Prihod fantov je oživil dvorano. Plesali in peli so dobro; isto dekleta. — Sploh je skupen zbor vedno zamašil, kar so posamezniki zljuknjali. Majda je bila v tem dejanju precej dobra, kretanje in izgovarjave bolj živahnije; več šole in lahko postane dobra ljubinka. Da ni pokazala več strasti kot ljubinka, je pripisovati Janezu, kateri ji ni dal nobenega ognja! — Rihtar se je potrudil, a vloge ni mogel izvesti in ničnek blaznosti sicer ni bil pretiravan, temveč igrati ga ni znal.

Janez svoje žalosti in obupa ni pokazal nič. Tisto ceptanje po oderu se je pa zdelo vsem smešno, če je to njegova narayna boja, mu prijateljsko svetujemo, da naj nikdar več ne stoni na oder.

Četrto dejanje v gorah pa nas je zopet presentelo. Namesto drevov, smo videli stebre rimskih palač — namesto znamenja (križa) — stol. Za to je seveda odgovoren režiser, kateri bi vendar lahko iz knjige bral, kaj je potrebno k sceneriji. Take pomankljivosti so ne opravičljive in zahtevajo vse graje.

Janez ni zopet pokazal nič; ko je Tonček napovedal svoj 'bežite' smo mislili da bo poglavar divjih lovecv s puško v roki pobegnil iz odra.

No, to se ni zgodilo, pač pa so v takšnemu neredu loveci se umaknili da ni nihče vedel, zakaj se sploh gre. Ko je n. pr. Gašper padel; je vsak mislil, da ga je vstrelil Janez, ker tisto, kar bi mogel zadnji govoriti, je bilo zopet črtano (!) ali je pa sam izpustil. (?) Sploh se je tako hitelo, kod bi se pričakoval po igri še kak ples za mladino.

Naj še omenimo, da tisto breanje z nogo, ko se je pilo žganje, ni bilo umestno; kaj takega se bi odobravalo od kake sibrete v dekolatu, v kaki operetni razbrzdani pariški vlogi, ne pa od kranjskih kmetov in divjih lovecv in beračev izza leta 1848! To se danes vidi v kakem gledališču kot n. pr. Star Garden v Chicagi; pomenljivo pa je toliko za nas, da se vse slabo dobro na oderu izvaja.

Ko je zagrinjalo padlo smo se oddahnili. Drvelj smo na svež zrak, da neprijetno vtise malo pozabimo. S zadnje povlečko po stolu smo obrisali še zadnji prah in nesnago in ne da bi si zaželeli še kaj podobnega, napisali takoj gori navedeno kritiko, katera naj bo sprejeta kot največje darilo, kar ga je v naši moči darovati slovenski dramatikij v Chicagi.

VABILO.

Družtvo št. 40, v Salida, Colo., vabi vse družtvenike, prijatelje in Slovence, da se mnogoštevilno vdeležijo veselice dne 16. aprila t. l. ob 4 uri popoldne. Obljubljaja se lepa in dobra zabava; na program ples in druge razveselivke dolgega časa. Naj ne bo Slovenca v Salida in okolici, ki se ne bi vdeležil te impozantne veselice.

Do svidenja!

Za veselnični odbor:

Frank Miklič, tajnik.

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov.

Incorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSIEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Alojz Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NAIDZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
ELAŽ ČEBELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VIHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

MLADA BOJEVNIKA.

Rusko pisal S. Bloch.

Vboga delavska soba.
 Delavčeva vdova, 40 let stara.
 Pavel, njen sin, 20 let star.
 Petja, njen sin, 9 let star.

Petja: Mati, kaj smo mi postali bogati?

Mati: Zakaj misliš tako, Petja? Petja: Mi si vendar danes zjutraj zavren krompirja in arnika dala tudi košček klobase.

Mati: A, tako, moj Petja; to se imamo Pavlu zahvaliti. Pavel zasluži sedaj več.

Petja: Ko bom jaz velik, mati, bom tudi delal in dosti denarja prisluzil. Da, potem, mati, bomo mi vsi vsak dan jedli meso, ampak pravo meso, ni res mati?

Pavel: Da, Petja, ko boš postal velik, se ne pusti od svojega gospoda dreti.

Petja: Pavel, te nisem razumel kaj misliš.

Pavel: Ko postaneš večji, boš že razumel. Ti boš tudi čutil.

Petja: Mati, mati smem ... smem vprašati?

Mati: Kaj, otrok, bi rad vedel? Petja: Vprašal te bi rad, če ... če je bil moj oče slab človek?

Mati: Ampak, kako prideš le na to? Kaj ti je padlo v glavo, otrok?

Petja: Oče je bil vendar v zaporu.

Pavel: Kaj, v zaporu? Odkod veš ti to?

Petja: Danes smo se igrali z otroci sosedov na cesti. Tu je rekel Griša, od načelnika sin, da ne smem igrati zraven, ker je bil moj oče hudodele.

Pavel: O, ta buržoazija! Že kot otroci nas zaničujejo in podcenjujejo.

Mati: Ne, Petja, tvoj oče je bil dober človek. On ni bil nikoli v zaporu.

Petja: Ampak Griša pravi vendar, da je bil oče v zaporu. Povej mati, zakaj?

Mati: Rekla sem ti že, Griša laže. Oče je bil dober.

Petja: Griša je še rekel, oče je celo v zaporu vmrl.

Mati: To ni res, Petja.

Petja: Kako je pa oče umrl, povej mati.

Mati: Oče je vmrl na cesti.

Petja: Na cesti? Je bil bolan? Je sam od sebe umrl?

Pavel: No, ti bom pa jaz povedal, Petja: Oče je bil od vojakov vstreljen.

Petja: Od vojakov? Ampak zakaj? Kaj je vendar on vojakom storil?

Mati: Petja, tvoj oče je bil dober in pošten delavec.

Pavel: Petja, ti nisi noben majhen otrok več. Ti vedi to. Jaz ti bom razložil. Oče je bil delavec, kot sem jaz, in kot boš morebiti tudi ti. Oče je delal v neki tovarni na stroju. Delal je težko, jako težko. Za svoje težko delo je pa dobil jako malo denarja, kot vsi drugi očetje, in mi vsi smo se mogli komaj dositega najesti. Mesa si nismo mogli skóro nikoli privoščiti. Drugim delavcem je šlo skoro ravno tako. Tu so pa delavci končno od fabrikanta zahtevali večjega plačila. Fabrikant pa ga jim ni hotel dati.

Petja: Zakaj ni hotel fabrikant več plačati?

Pavel: Za to, ker bi fabrikant rad imel ves denar. Le potem so delavci delo vstavili. Fabrikant se je obrnil na načelnikstvo (o-

blast), na policijo in jo prosil, naj delavce primora, za manjšo plačo delati. Policija je tudi zapovedala delavcem, naj se povrnejo nazaj na delo. Delavci pa policije niso poslušali. Tu je pa potem policija delavce pozaprila.

Petja: Tu so potem tudi očeta v zapor djali?

Pavel: Ne, oče in tudi več drugih delavcev se je poskrilo.

Petja: Zakaj niso delavci policije prosili, fabrikanta primorati, delavcem več denarja dati?

Pavel: Oh, otrok, ti še tega ne veš, da policija pomaga le bogatim ljudem, fabrikantom, in ne delavcem.

Petja: Ampak zakaj vendar? Pavel: Za to, ker policija od fabrikantov denar dobi.

Petja: Dobi car tudi denar od fabrikantov?

Pavel: Car si pusti denar dejati od fabrikantov in od celega naroda in za to tudi pomaga fabrikantom, delavce tlačiti.

Petja: In kaj je bilo z očetom? Pavel: Oče se je s prostimi delavci zvezal; in poskušali so zaprete tovariše osvoboditi. Tu je prišla policija in pripeljala vojaštvo.

Petja: In vojniki so očeta vstrelili?

Pavel: Da, Petja, oče se je bojeval, in je v boju padel.

Petja: Pavel, ko bom jaz velik, si bom kupil puško in streljal vojake.

Pavel: Ne, Petja, vojakov ne zadene nobena krivda. Vojaki tudi niso hoteli na delavce streljati, a se jih je prisililo na to.

Petja: Kdo je prisilil?

Pavel: Ministri.

Petja: No, potem bom pa ministre postreljal. In zakaj zapovedujejo ministri na delavce streljati?

Pavel: Ker car hoče tako.

Petja: A, tako, potem bom pa...

Mati: Ti si otrok, ne veš, kaj govoriš.

Pavel: Mati, proč moram za par tednov.

Mati: Kam Pavluša?

Pavel: Dolžnost me kliče.

Mati: Svojega očeta maščevat?

Pavel: Mati, maščevanje je delo kapitalistov. Mi delavci, se bojujemo. Kot moj oče se hočem bojevati.

Petja: Pavel, vzemi me s seboj. Hočem se tudi tako kot oče bojevati.

POVEST O SAMEM SEBI.

Šel sem za voditeljem, z slabo blišččo svetilko na čelu kape. Prišli smo pod hribom v votlino, katera je bila tako nizka in ozka, da smo komaj rili naprej; in ko smo tako pustili ljubo sonce in vrvenje sveta za sabo od zunaj, videlo se nam je, kot bi nas hotel hrib nad nami za vedno zagrniti. Prišli smo do razpotja dveh železničnih tirov, po katerih so izvažali rudo. Stopali smo naprej. Vse je bilo tiho, mrzlo in pusto kot v grobu, razen odmevanja naših stopinj. Vidlo se mi je, kot bi bil milijon milj od doma in prijateljev svojih ter vsa večnost od kar smo šli izpod vsnjevčnega čistega neba v to navadno puščobo.

Eno miljo pod zemljo prišli smo nenavadno do dečka, ali pravzaprav do dečkovega duha sedečega pri vratih. Bil je šibek, blede in pust, z velikim vrtimri očesi. Oh, kako slaboten, lačen in zapuščen je izgledal! Pa on drži naše življenje in življenje veliko drugih

v svojih rokah. On pazi, da so vrata dobro zaprta, ker bi drugači zračne sesalke ne delale dolgo in rudokop bi postal mnogim pokopališče.

Malo naprej se je nahajala širša odprtina, podobna veliki dvorani, kamor so se stekale druge odprtine od raznih strani. Tukaj je bilo tudi več ljudi, nekateri so nalagali rudo na vozove, drugi so vrtali luknje za razstrelbo, zopet drugi so ležali na straneh nekateri so klečali ter izbirali rudo izpod podprte plasti, daleč v zemlji, nekje globoko dolj smo slišali odmevati krampe.

Nobene pesmi, upitja in živžga se ni slišalo, razen medsebojnega pogovora in še to malo. Vse resno! Slabo brleče lučice so komaj toliko razsvetljevale, da si videl krvavo buleče uči delavcev. Njih obrazi in roke pa so izgledale pri tej mrlični razsvetljavi kot mrličev, bele, mrzli in trdi.

Kot bi jim bila smrt za petami, drugi je pihal v svojo svetilko, meneč da jo zopet oživi, boječ se, da je taka eksplozija nevarna in smrtonosna, vzel je kramp ter ž njim vdarjal ob kos železa meneč da jo tako vžge. Ob straneh in stropu pa je bilo na kupe prahu, ki je grozil pokončati vse ter postaviti grob očetom in sinom ter ljudji tam pod hribom v mrzli dolini.

Opozoril sem svojega vodja da se vrneva, in res sva se vrnila. Lasje so se mi ježili od strahu in groze. Hitro sva stopala — nekaj nevidnega me je priganjalo — jaz pa sem priganjal spremljevalca. In res sva bila kmalu od zunaj —

Ni pa še minilo dobre pol ure, ko se strese vsa zemlja na okolu in pretresujoče trušč in črn val dima od premogokopa sem.

Petinpetdeset mož in dečkov je zasulo in raznesarilo da se jih ni moglo spoznati, kdo je kdo. — Daleč pod zemljo, v temi, kjer ni bilo rešitve, nobenega upa, jih je usmrtilo na grozovit način.

V časopisih smo čitali, kako je neka žena, ko je čula o katastrofi, kjer je tudi njenega moža ubilo hitela z otroci k odprti jami, kjer je z lastnimi rokami nameravala umoriti svoje lastne otroke; niti solza se ji ni prikazala na groznem obrazu. V drugim časniku smo videli podobo hrība nad to katastrofo, na katerega bregu je sedela druga žrtev, med koleni stiskaje malega dečka z rokama pa je križala po zraku, se bila po prsih in si ruvala lase — otrok pa je upil. In časopis je imeenoval to sliko "Desolation", ko bi jo po pravici imenovati moral "American Justice".

Vdovice in njih zapuščene sirote so bežali kot brezvestni od zavajajoče poštasti; drugi so sedeli sami kot ukleti ob hribu. Petinpetdeset trupel, katera so še dan poprej živela, danes pa že gnijejo tam dol v oni črni jami.

Družba, bogata, se ni ozirala na postavu, ki določa več zračnih predorov in polivanje onega smrtonosnega prahu.

In zakaj bi naj? Pa zakaj vprašujem to, mogoče samega sebe, sebi — ali ne, Tebi?

Družba, bogata se je držala postave in se po nji ravnila.

Ti voliš, kakor sta Tvoj oče in stari oče volila. S pomočjo svoje glasovnice pošiljaš v državno zbornico ljudi kot so: "unkle" Joe Cannon, Aldrich, Smith, Kiefer in Dalzell, Dick in čifut Gugenheim in drugi, da delajo postavke kakoršnje jim take družbe kot je gornja, potem razni trusti, diktirajo. Ti moške glasujejo proti vsaki njim, in delavcem v korist nameravani postavi pa če z volitvijo ne dosežejo namene svojega dosežejo ga s podkupovanjem v senatu, tako varujejo ti veliki interesantje svoje pravice s Tvojo smrtjo.

Grozno!

V nobeni državi na svetu nima bogate korporacije v svojih rokah vodstva nad vsem prebivalstvom kot jih imajo tu v Ameriki. In v nobeni državi niso ti toli brez dušni vragni napram delavcem kot so ravno v Ameriki.

V nobeni državi na svetu se ne pripeti toliko katastrof, toliko umorov ter ostavi toliko vdov in sirot ter ne poudrjuje toliko bitij kakor ravno tu v Ameriki. In vse to se tiče delavce Tebe! In ko pridejo zopet volitve, pojdi in glasuj zopet za koristi bogatih, brez srčnih, brez dušnih vragov — Death & Co.

Po navodilu slovenske angleške slovnice, tolmača in angl. slov. slovarja se lahko vsaki priprosti človek angleščine, kakor jo v navadnem življenju rabi, priuči, kar je v tej neželi nujno potrebno, ako hoče imeti kak boljši posel in neodvisno živeti. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.

Za zunanje oglase ni odgovor- no uredništvo ne upravnništvo.

Reinhold Kroll

Trgovec

Z vinom in likerji

na debelo

"GREEN BELL"

naša specialiteta.

410 Greenfield Ave

Milwaukee, Wis.

Phone: 1574 J.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicagu je J. F. Bolek-ova, kjer se toči izborno Schiltz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge pijače 20c. Večerja s pijačo samo 15c.

Slovenec, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK
 1870 Blue Island Avenue
 vogal 19. ul.

SLOVENCI POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborno importirano pilsenako, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen posej se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
 Telefon Canal 1439.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Phone: Canal 80.

Martin Nemanich,

GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
 Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

Priporoča se rojakom v SHEBOYGAN WIS., grocerijsko prodajalno H. Gerlach, kateri jo vodi že čez 12 let nad vse zadovoljstvo odjemalcev! Naročila na dom vozi Frank Pangarcer.

H. GERLACH & CO.

Trgovci

blaga, grocerijskih potreb-

ščin, moke in živeža

2201 N. 15th St. SHEBOYGAN, WIS.
 Telefon 630 White.

Gostilna "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22 JOHN MLADIČ.

GOSTILNA

J. J. Vodak in sinovi

1825 Loomis St. cor. 18. Place
 Dvorana za zabave in zborovanja.

Tel. Canal 1386.

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste. Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8096.
 2103 Blue Island Av. cor. 21. St.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Augenia.....	5. aprila 1911	Alice	26. aprila 1911
Oceania.....	19. aprila 1911	M. Washington...	3. maja 1911

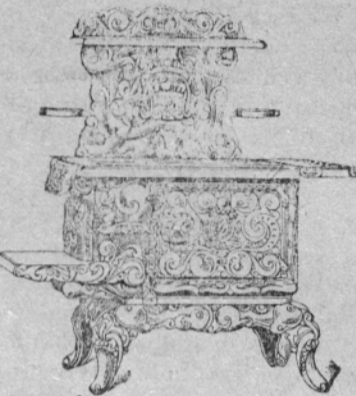
• Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in prijudna postrežba; občuje se v SLOVENSLEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St., New York, N. Y.

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHIŠTVOM

1907 Blue Island Ave., Chicago

TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da, bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu: od 8.—10. ure popoldne od 1.—3. ure popoldne in od 6.—8.30 ure večer.	V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoldne. Ob nedejnih samo od 8.—10. ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.
--	---

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Pridite in si oglejte

Naše, nove vrstve zimske fine moške obleke in suknje

Največja izbira v Chicagu po cenii od.....

\$7.50 do \$25.00

Oleke in sukaje za dečke.....

\$2.00 do \$10.00

Vogal Blue Island Avenue in 18. cesta.

Jelinek & Mayer, lastnika.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Največja slovenska lekarna v Chicagu

Velikanska zaloga korenin, zelišč in že izdelanih zdravil, medtem tudi Severova, Tri-nerjeva in Richterjeva. Kadar iščete pomoči, takrat pridite v našo lekarno, kjer ordinirajo samo slovenski zdravniki.

Pri nas se nahaja poštni oddelek, direktno pošiljamo torej denar popošti v domovino. Poslušamo vsak dan do 9. ure zvečer. Pri nas obre- jemo naložen denar po 3 proc. na leto.

Pridite in prepričajte se

C. G. FOUČEK

že 25 let v tej trgovini na istem prostoru

1801 Center Ave. vogal 18. St. nasproti Narodni Dvorani v Chicagu Ill.

DOPISI.

Sheboygan, Wis.

Uredništvo Glas Svobode: —

Poročam vam na vaše vprašanje, zakaj se je meni vstavil list Glas Svobode, sledeče.

Ne pretiravam, če imenujem to, kar se je meni dogodilo od strani rimo-katol. duhovnika navadno tolovajstvo. In sicer tolovajstvo prve vrste! In rad bi poznal sodnika, ki bi tega božjega namestnika spoznal nekrivim. Pa preidem k stvari.

Sem zvest naročnik delavskega lista Glas Svobode. Plačal sem celoletno naročnino v naprej; naenkrat se mi je pa list Gl. Sv. vstavil — vzroka seveda nisem vedel (kakor tudi mi ne, op. uprav.). Obrnil sem se na upravništvo lista in upravnik mi pošlje na to karto iz poštne urada, kjer je stalo napisano, da se me ni sme več pošiljati list Gl. Sv. (Upravništvo se mora strogo držati predpisov poštne uprave).

Zraven mi je tudi upravitelj svetoval, naj se z dotično, njemu poslano karto poštne urada za administracije, z njo pri tukajšnjem poštne uradu zglašim, kar sem rade volje storil.

Tu pa čujte in strmite kristjani!

Na poštne uradu se je pa — — — podpisal (falsificiral!) moj podpis, da ne želim, da mi Glas Svobode še v nadalje prihaja! In tako so list na "mojo" zahtevano vstavili in abvestili upravo lista Gl. Sv.

Torej takih kriminalnih zločinov se oprijemlje rimo-katol. duhovščina v Ameriki! Takega kriminalnega zločina se je poslužil sovražnik svobodomiselnega delavskega lista Glas Svobode!

Naj si čitatelji predstavljajo, kakšen obraz sem napravil, ko se mi je pokazal na poštne uradu "moj" podpis, s katerim sem se zavezal, da si ne želim več lista Gl. Sv.!

Kaj bi bilo iz mene, če bi jaz to storil omemu duhovniku? — Kakšnih korakov se bi dotični duhovnik poslužil, če bi jaz n. pr. "odpovedal" njemu (sebi) "Am. Slovencu", in falsificiral njegov lastni podpis? Premišlujte, delavci!

Sedaj rečem le to: Vedel sem, da so duhovniki vseh grehov sposobni, saj so ljudje kot mi, da za zamore izobražen človek tako nizko pasti, tega, tega do danes nisem vedel in tudi ne verjel. Danes to vem in verjem!

Naj bi tudi čitatelji to verovali!

Frank Barbuč.

Adamsburg, Pa.

Glas Svobode: — (V tukajšnji naselbini smo nedavno tega ustanovili "socialistični klub, v katerega je pristopilo precejšnje število zavednih rojakov. Vendar upanje je bilo, da se bodo rojaki še z večjo vnemo poprijeli tega prepotrebnega kluba.

Toda glejte! Mesto, da bi se z vso močjo poprijeli svobodomišelnih idej, z katerimi nam je edino mogoče doseči boljše bodočnost, so nekateri rojaki na vse pretege nasprotniki, češ: socialisti nastopajo preveč svobodomišelnosti. Najbolj nasprotujejo nekateri Slovenci, ki so na farmah. Zakaj, nam je neumljivo. —

Položaj je neizpremenjen. — Vredno je omeniti, kako nekateri naši rojaki, ki vedno nosijo socialistične znake na očitnem mestu, ponovno stopajo mimo družbenega "officia", kjer jih spremljajo z grozečimi pogledi kompanisti, klerk in superintendent ter ljudje njihove baže; naši se jim pa smejejo. Poprej so sicer imeli neomejeno oblast nad nami, a to je prešlo.

Lansko leto smo tukajšnji volilci, med katerimi je tudi veliko število Slovencev, do dobrega pomeli v našem občinskem zastopu; poprej so sedeli samo kompanisti zastopniki in so skleпали, kar je družba želela. Ampak to se bo korenito predrugačilo.

Pri letošnji volitvi postavijo tudi Slovenci svojega kandidata za aldermana II. wardu, upamo, da ga bodo vsi Slovenci podpirali. Za občinskega konstablerja pa kandidira Polak, menimo, da bo zvoljen. Politično, kakor je razvidno, se precej dobro gibljemo. Le še izobraževalnega ali vsaj bralnega društva nam je potreba. Upam, da tudi to dobimo v kratkem. Iz tega vidite, da ne

spimo zimsko spanje. Še eno posebnost moram poročati. Minuli teden smo imeli v našem mestu priliko videti polet zrakoplava. Zrakoplovec T. S. Baldwin se je dvignil v zrak vpricho tisočerega občinstva. Vse je bilo zavzeto, ko se je začel na malem gričku poleg mesta dvigati v zrak. Dvignil se je 156 čevljev visoko. V zraku je bil 15 minut ter je obkrožil dimnik tukajšnje tovarne, potem pa v lahkih polkrogih se je spustil na zemljo. Vzlet se mu je popolnoma posrečil. Navzoče občinstvo mu je priredilo burne ovacije. Toliko za enkrat. Pride še.

Pozdrav vsem Slovincem.

Oroslav Zadel.

Browder, Colo.

Cenjeno uredništvo: —

Hočem vam malo popisati tukajšnje delavske razmere. Kar nas je Slovencev smo skoro po večini vposleni pri Elk Valley premogarski družbi, ki je oddaljena kakih osem mil od najbližnjega mesteca Central City. V to mesteece se tudi podamo, če nočemo piti "vedno vodo"; akopprav je naš okraj volil suho, se vidi zmirom ljudji, ki se "izprehodijo v Central City, čitatelji že vejo sedaj zakaj. Okolica je tu bolj pušta in ne posebno rodovitna.

Kar se dela tiče pa se tudi ne morem pohvaliti; delamo 2—3 dni v tednu, in kakor čitam v našem listu, tudi po drugih naselbinah ni nič boljše. Le škoda, da se tukajšnji rojaki kaj malo zanimajo za Glas Svobode, kar bi bilo velike vrednosti za vse, da bolj čitajo delavske novice in napredno časopisje.

Posebno se tudi tu zanimamo, kaj je z štrajkujočimi v Westmoreland okraju; bodo zmagali ali ne bodo? Veseli nas, da jih unija podpira dobro, le žal, da Slovenci nočejo dosti slišati o organizaciji.

Naj bi se tudi v drugih ozirih Slovenci malo spreobrnili in bolj podpirali časopisje, ki stoji, ki dela in se bojuje za nje, kot ravno to dela list Glas Svobode.

V upu, da se obrne v vseh ozirih na naboljše, in da štrajkujoči bratje v Westmoreland okraju zmagajo. Vas pozdravljam

Lorenz Jeras.

Gilbert, Minn.

Slavno uredništvo: —

Da se Slovenci vedno bolj oklepajo podpornih družtev je viden dokaz to, da se ustanovi ter pri tolikih družtvih, ki že obstoje, novo družtvo, in se ga bo prikljopilo k S. S. P. Zvezi.

Prvo nedeljo prihodnjega meseca bo ustanovna seja v gostilni John Francelna. S tem novim korakom k napredku bo mnogo tukajšnjim rojakom vstreženo. Kako pa tudi ne, saj je obča potreba po podpornih družtvih, posebno po dobrih. Kakšna žalost, če v mre rojak, a nobenega vinarja za pogrebne stroške, nobenega preostanka za vdovo in celo otroke. V starem kraju se govori med ženami veliko o penzionu; matere hčeram le take snubače prigovarjajo, ki imajo kakšno oskrbo za seboj, to se pravi, penzion mora imeti, ali pa biti kako zavarovan. Slovenci v Ameriki pa naj tudi gledajo na to, da je mož v družtvu, vsaj v enem, da bo v slučaju boleznii in nesreče tudi kaj za jesti!

Tistim rojakom torej, ki žive v našem mestu, in ki niso v nobenem družtvu, pa jim priporočam, da se to nedeljo vdeležijo ustanovne seje, in naj tudi k novovstanovljenju družtvu pristopijo.

Pozdrav, A. Gnezda.

Livingston, Ill.

Uredništvo Glas Svobode: —

Tukaj se dela slabo; 3 dni na teden. Tudi delo se težko dobi in nekateri čakajo na delo že mesec dni, pa ga še niso dobili; potem takem rojakji vejo, kaj jim je storiti, to namreč tisti, ki nimajo nobenega dela. Pa ne samo to; imamo tu v Livingstonu prve vrste ovaduhe — delavec.

Morebiti se bo to Slovincem zdelo čudno, a je resnično. Naj s tem resničnim slučajem to povem.

Rojak Andej Puh je šel kot po navadi na svoj šilt; ko je prišel v jamo, se je počutil v glavi boleča in se je malo vsedel na zemljo, zadremal in v bolečinah in mislih zaspal. To ni noben preerešek, če je človek bolan in se hoče odpočiti, a pri tem naravno zaspi. Ko so ga pa bolečine zapu-

stile, se je pa prebudil in skočil čil nalagat premog v vozove z podvojeno močjo, da tako kar je zamudil doprinese in kaj ne "ogoljufa" družbo. Tudi to ni nič čudnega.

To se nam zdi, drugače pa sta to vzela A. T. in F. P. Ta dva Efijalta sta šla k superintendentu in povedala, da je Puh pri delu zaspal. (Nista pa povedala, da ga je bolela glava!) Ko je prišel Puh na plano, ga je boss vprašal, kaj je delal v jami? Odgovoril je, da je nakladal vozove. Boss pa je odgovoril, da to ni res; ti si v jami spal! in sedaj si lahko poiščeš kot drugod dela!

In to je naredil brat bratu, delavec — delavec.

Upam, da sta Efijalta povzdignjena za to častno delo v prva kompanista. Pozdrav!

Opazovalec.

Viriden, Ill.

Uredništvo: —

Nič delavskega, a nekaj smešnega za to danes.

Našo naselbino vedno kateri obišče; zadnjič sta jo pa počastila z svojim obiskom kar dva sovražnika — Glas Svobode — in sicer zastopnik "proletarca" Jos. Bratkovič in mladi dušni pastir; zadnjega so se posebno razveselile ženske; na jeziku je imel samo "mater božjo". Po njegovih zatrdilih mora biti mati božja jako raztrgana, celo brez kikle in potrebuje velike podpore, ker v nebesih nočejo sedaj niti božji materi dati zastonj jesti in jo oblačiti!

Kaj je dugi gospod, je sam povedal: sovražnik delavcev — sovražnik namreč delavskega lista Glas Svobode, kar pomeni prvo! Sicer je pa priznal, da smo Slovenci jako potrebni čtiva, kot ga ravno prinaša Glas Svobode, a Glas Svobode iz osebnih ozirov vseeno ni po njegovem okusu. Če je za svoj list naredil kaj ne vem; sicer pa mu nisem navoščljiv, vsak ima pravico živeti.

— Delamo slabo, kdo pa ve, če mamka božja ne obrne na boljše? Pozdrav!

Chicago, Ill.

Uredništvo Glas Svobode: —

Stavil bom vprašanje. Mislim sem, da se ne bo potreba pripraviti po časopisih, a vidim, da je ravno nasprotno in sem primoran kot izzivan da povem javnosti resnico o svoji, ozir. moje žene zadevi.

V Chicagi imamo človeka ki piše po časopisih in govori o nekem obrekovalcu in se lepo skrivava z svojim imenom v ozadju, boljše rečeno za kijkljo svoje žene, tajnice dr. Nada.

Ta mož hodil od žene do žene in hujska, da mora dr. Nada protestirati pri gl. odboru S. N. P. J. proti meni. Mene hočejo sključiti. Zakaj? zato, ker sem se v veselju družbi malo preodkrito izrazil. Vedel bi rad, če to velja samo za člane dr. Slavije št. 1, ali tudi za člane drugih družtev, posebno pa za tiste člane, ki se shajajo po saloonih na Blue Island ave.?

Glasiło S. N. P. Jednote v št. 8 od 17. marca t. l. je prineslo poročilo, da je moja žena prejela bolniško podporo že dvakrat, za eno in iste bolezni. To je laž.

Naj preiščejo člani zdravniške listine in bodo videli, da ona, moja žena, še ni prejela nobenega centa za revmatizem od S. N. P. J.

Prvič je prejela bolniško \$9 od dr. Nada in ne od S. N. P. J.; v drugič pa jo je zdravnik pripoznal bolnim na ledicah.

Upam, da bo to razumljivo poročilo imelo svoj vspeh, ker sloni na popolni resnici, in tistim članom, ki je kaj za koristi Jednote, bi jim priporočal, da malo omeje pravice mož, ki jih hočejo voditi za nos.

F. Spolar.

Washoe, Mont.

Glas Svobode: —

Časa imamo tu gori dosti za polemiziranje ker delamo samo 2—3 dni tedensko. Zaslužimo torej komaj za hrano in stanovanje; slabše kot v Avstriji. Kedaj bo boljše ne morem reči sploh nihče ne ve.

Nam sosednim mestu Bear Creek je štrajk, ker družba ni plačevala delavcem, kot je bila pogodbo z unijo na plačilni listi. Govori se, da se že pogajajo in da bo morebiti prišlo do sporazuma.

Vesele velikonočne praznike! John Chadez.

Pot k zdravlju, moči in kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNI
Revmatizem

ledvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške kreposti, nervoznost, gubitek življenskega soka, sifilis ali zastrupljena kri, nalezena ali podedovana, mptenca, triper, nočni gubitek, atrofija, striktura, varicocele in vse druge moške spolne bolezni se zamorejo temeljito ozdraviti doma, privatno in z malimi stroški.

Ta brezplačna knjižica govori o teh boleznih. Pove vam zakaj trpite in kako lahko ozdravite. Ako ste se že naveličali, trošiti denar, ne da bi dosegli trajne živce, pišite še danes po to dragoceno knjižico.

50,000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravlje, moč in krepost s pomočjo te knjižice. Založa znanosti je vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, oženjen ali samec, bogat ali revčen. Ako ste bolni in nezmožni za delo, ta knjižica je za vas vredna stotine dolarjev.

To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta in leta zdravil specialno samo moške spolne bolezni. Zdravil je več kot 25.000 mož. Pomislite kaj tolika izkušnja pomeni. Ako ste nezadovoljni in ne morete delati ter uživati življenja; ako hočete hitro in korenito ozdraviti; ako hočete imeti bogato, čisto kri v svojih žilah; ako hočete biti močan in živahen mož; ako hočete močno telo, jasno misel in trajne živce, izpolnite še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno. DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 501, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje:—Jaz trpim vsled bolezni, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za moje, poštnine prosto.

Ime .....

Ulica in št. ali Box .....

Mesto .....

Država .....

Prvi znak jetike.

Jetika, ta grozna morilka umori tisoče ljudi vsako leto, in ni ozdravljiva, če se jo ne začne zdraviti takoj ob pojavu. Vsi zdravniki si izrekajo, da se jo ozdravi, če se zdravljenje začne ob času!

Eno od prvih znamenj pojava jetike je:

BLEDA BARVA.

Taka bledota se na ljudeh hitro zapazi, seveda nobeden noče niti misliti, da je to znamenje jetike. Bledi ljudje vejo, ali bi morali vedeti, da je njihova kri iz ustroja, da ne vsebuje dovolj množine malih rdečih teles, kateri so krvi potrebna, da dá človeku potrebno moč in gorkoto in zdravje. Koža začne počasi zgubavati svojo prejšnjo barvo in postane bleda, rumena ali siva. Živeci in gliči v svoji moči padejo, želodec noče več delovati, sploh celo telo gre počasi navzdol. Postane potreba, da se pridobi telesu nove, zdravje krvi — čisto, rdečo kri, — ampak to se ne more pričakovati od želodca, ki ne dobi dovolj zdrave hrane in dokler niso vse slabe tvarine odstranjene in še le potem je za pričakovati, da se začne slaba kri spreminjati v dobro kri. Mi vemo samo eno pomoč, ki je v stanu to spreobrniti v krvi povzročiti. To je:

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Ta pripomoček je narejen iz bogatega, rdečega vina in naravnih želišč, najpazljivejše preiskan in da najboljši dobiček telesu, želodcu in bo zopet vse organe privedlo v naravno redno delovanje. Ti boš zopet lahko jedel in tudi lahko prebaval svojo hrano. Tvoja kri bo postala zopet čista in močna. Tvoja barva obraza bo postala zopet zdrava in sprejela naravno obliko. In naj bo vzrok tvoji bledati kakršen že, rabi le vedno za odpravo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Zguba teka, Neredna prebava, Slab počutek po jedi, Nenavadni krči, Vroč glavobol, Trganje po glihah, Zaprtje in krči, Zguba moči, Zguba energije, Nekatero ženske bolezni in bljuvanje.

je le nekaj bolezni, ki se odpravijo z pitjem Trinerjevega zdravilnega am. grenkega vina. To zdravilo je dobilo zlato kolajno na razstavi l. 1909 v Seattle, zlato kolajno in grand prixe (najvišje odlikovanje) na razstavi v Londonu in Bruselju leta 1911.

V PRODAJALNAH, GOSTILNAH IN LEKARNAH.

JOS. TRINER

Kemičul laboratorij

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co. Sheboygan Wis. Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah. Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljše. NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 62—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Najstarejša slovanska tvrtka EMIL BACHMAN 1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill. Se priporoča vsim Slovanskim družtvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebsčin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene. Neštevito zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebsčin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

Ponesrečeni beg župnika Šorna z Belih vod pri Šostanju. Kakor znano, je okrogno sodišče v Celju obsodilo pobožnega župnika Šorna z Belih vodah na eno leto težke ječe zaradi svinjarij, ki jih je uganjal z moškimi svojimi farani. Šornu ni nič kaj dišal rčet, zato je pobegnil in celjsko državno pravdnitvo ga je zasledovalo s tiralnico. Te dni so ga pa na potu v Ameriko vjeli v Baslu na Švicarskem. Imel je s seboj tudi svoji dve "ljubici", dva kmečka fanta, ki ju je imel najrajši. Seveda ste morali tudi ti dve "ljubici" nastopiti rajžo v Celje nazaj, kjer bodo končno vse tri dejali pod ključ.

"Slov. Narod" iz Ljubljane piše: V Kranjski gori stoji nasprotni kaplanje gostilna, v kateri so imeli brhko kuharico. Ta kuharica se je "urekla" gosposu kaplanu. Bilo je nekega lepega večera v zgodnji spomladi. Gostilničar se je moral nenadoma odpeljati v Ljubljano, da ni mogel čakati na večerjo. Toda nesreča je hotela, da je zamudil vlak ter se moral vrniti domov. Prišedši domu, se mu je zahotelo večerje, toda kuharice ni bilo nikjer. Izginila je, kakor kafra. Iskali so jo po vseh vasi pri znankah in prijateljicah, toda brezuspešno. Končno se je zglasila neka žena, ki je videla ob 9. zvečer dekle stati na cesti v živahnem razgovoru s kaplanom. Gostilničarju, ki je vedel, da je gospod kaplan kaj rad gledal brhko njegovo kuharico, je bilo takoj vse jasno in sklenil je, častitemu primesati v ljubezensko slast tudi nekaj pelina. Poklical je svojega sina-vojaka, ki je bil takrat doma na dopustu, ter se z njim dogovoril, da bosta vso noč zvesto čuvala, da se gosposu kaplanu pri uživanju ljubezni ne zgodi ničesar zlega. In prevzela sta, zamenjevaje se od časa do časa, stražo na klopi pred hišo. Lepa noč je bila, dolji z nebesnega oboka pa se je zlobno in škodoželjno smehljajal mesec. Ura za uro je leno pohajala. Dvanajsta ura je že zabrnela zvaškega zvonika. Gosposu so se že naužili. — Previdno so se približali oknu ter dvignili zastor, da se prepričajo, če je zrak čist. Kakor da bi jih pičil gad, so gosposu božji namestnik odleteli od okna, zakaj gostilna nasproti je bila še razsvetljena, zunaj na klopi pa je mirno ždela moška postava. Še parkrat se je oprezno dvignil zastor, a vedno z istim uspehom. Med tem je napočila zora in zvonovi so jeli vabiti k jutranji službi božji. Zopet se je dvignila zavesa in to pot je bil zrak — čist, zakaj to pot se je straža umaknila za hišna vrata v veži. Samo en trenotek, en hip — ključ v vratih kaplanije se je zavrtel, zahreščalo so dur in na cesto je stopil gosposu kaplan v črni talarju, z baretom na glavi, v roki sveto knjigo. Njegov obraz je bil blede, pogled njegov zastr, kakor da bi vso noč prebedel v zbrani pobožni molitvi. Za kaplanom se je pojavila dekliška postava, bosonoša, držeč v rokah svoje čevljičke. Kakor šiba na vodi se je tresla na vsem životu. Zgodilo se je takrat, da je kakor iz tal vzrasel pred njim mož, ki je grozeče zavzdignil svojo desnico. Kaj se je potem zgodilo, o tem molče viri, samo to vedo povedati, da je božji namestnik četrt ure kasneje stopil pred oltar Gospodov ter opravil nektravo daritev. —

Grozna tragedija. V Sv. Tomažu pri Kopru se je dogodilo v nedeljo, 5. t. m. okrog 2. popoldne nekaj strašnega. V hišo Ivana Bertoka, po domače Rožiniča, št. 126 je prišel Ivan Pobega od Sv. Antona, stanujoč v Št. Kocijanu z velikim nožem v roki, kakršne rabijo kmetje na plju in jim pravijo kortelac. Ko je vstopil Pobega v hišo, se je začel ozirati na vse strani in vihteti nož, pri tem pa je v eno mer izpraševal z zamolkim glasom: "Kje je, kje je?" Prestrašeni hišni ljudje, ki so ga poznali, so ga vprašali, kaj hoče in kaj namerava. On pa se ni zmenil za vprašanja, marveč je hodil po kuhinji gor in dol kakor bi koga iskal. Slednjič se je približal gospodarjevemu sinu, 30letnemu Ivanu Bertoku in zamahnil z nožem proti njegovim glavni ter mu prerezal lice, da se je ta zvrnil po stopnicah. Bertok pa

se je kmalu zopet zavedel in ko je videl, da se Pobega bliža njegovim ženi, ki je vsa trepetajoča pri ognjnišču skrivala pod seboj svojega 2letnega sinčka, je pograbil puško, ki je stala v kotu pod stopnicami in ustrelil napol nezavesten groznega strahu na Pobega. Zadel ga je v desno nogo ter rešil življenje svoji ženi in ostalim. Nato je spravil Bertok družino na plano in hitel s krvavim licem klicat sosedo na pomoč. Ko so ti prišli do hiše, se jim je Pobega postavil zopet z nožem v roki v bran in ni pustil priti nikomur blizu. Plazeč se po tleh, je začel vpričo sosedov sekati z nožem svojo lastno ranjeno nogo. Dve uri je trajalo to obleganje in potem šele se je posrečilo ljudem, da so prišli do njega in mu iztrgali nož. Zvezali so ga in odpeljali v bolnišnico v Koper, od koder so ga pa poslali v Trst, da mu odrežejo nogo. Da je mož blazen, je popolnoma brez dvoma. Predno je namreč prišel Pobega do Bertokove hiše, je kakih 300 m od hiše udaril 7letno hčerko Josipa Rakarja z nožem po glavi s tako silo, da je pozneje izdihnila v Koperski bolnišnici. Prejšnjo noč pa je morala bežati nesrečnikova žena z otroci vred pred njim z doma. Naslednje jutro je ubil doma mačko in psa. Vzrok njegove zblaznelosti je najbrže nagla smrt njegovega očeta, katerega je zadela kap v petek, ravno ko je hotel z vozom in voli v mesto. Ker mu je oče tako naglo in brez oporoke umrl in se bo sedaj premoženje delilo na 7 delov, se je najbrže 35letnemu sinu Ivanu omražila um.

Ljubljana in haremske hlače. Cel svet se zrevolucionirale nove "haremske" hlače žensk. Na Dunaju so babnice napadle kot pijane krave lepši ženski spol, ki se je upal na cesto v hlačah. Drugače v Ljubljani! Tam ženske hlače "lajkajo" "Slov. Narod" piše med drugim: Nova ženska moda. Ljubljana je imela svojo senzajcio: videla je dve dami v novi ženski modi, v — hlačah. — Nositelji te nove mode sta bili dve nemški igralki. Ena je imela sivo obleko, druga modro barvano. Obe sta bili prav elegantni in vsestransko se je priznavalo, da nova moda ni samo jako praktična, nego tudi vseskozi decentna in ukusna. Zakaj bi ženske ne nosile takih oblačil, res ni uvideti, tem manj, ker je vendar mnogo moških, ki nosijo kijklje. Raskave halje, ki jih nosijo prečastiti očetje flečkarnarji in kafekarnarji, so spodaj odprte in niso nič drugega, kakor kijklje. Tudi talarji so narejeni, kakor ženske kijklje. Navadni duhovniki nosijo v službi črne kijklje brez okraskov. Korarske kijklje so že prav koketno rdeče obšite. Škof ima vijoličasto kijkljo, kardinali pa nosijo tako rdeče kijklje, kakor da bi bili sami zapriseženi socialni demokratje. Sveti oče pa je ves bel od nog do glave; njegovo oblačilo je iz belega atlasa, kakor krila kakega dekleta, ki pri nunski procesiji rožice potreša. Spričo temu kroju duhovskih talarjev res ne vemo, zakaj so ravno klerikaleci taki nasprotniki nove ženske mode. Če smejo duhovniki nositi kijklje, zakaj bi ženske ne smele nositi hlače?

Nerabni glasbeni stroji. Daho-mejski kralj v zapadni Afriki je čul od podložnika, kateri se je vrnil iz Egipta, mnogo o krasoti vojaške godbe in je naposled odločil, da si tudi sam napravi godbo. Poznal je trgovca v St. Louisu, ki je imel mnogo posla z Evropo, in pri njem je naročil glasbene instrumente. Trgovec se obrne do prodajalca godal v Parizu in naroči vse, česar je treba za godbo. — Instrumenti pridejo, in kralj jih razdeli med velikaše. Vesel priredi veliko svečanost in jim zapove, naj igrajo. Na njegovo besedo začne vsak trobiti ali udarjati, kakor misli, da bi najbolj ugajalo kralju. — Kralj nekaj časa posluša in pomišlja, da je morebiti to lepo, ker je iz Evrope. A počasi ga mine mir in naposled reče trobeem in bobnarjem, da tega ne more več poslušati. Takoj naj utihnejo. — Razjarjen sporoči sedaj trgovcu, da niso dobljene reči ni vredne. Trgovec takoj obvesti trgovca v Parizu, da godala niso za rabo. Nato dobi odgovor iz Pariza, da boljših godal ni mogoče dobiti. Zdaj pride šele ubogi posrednik v zadrego: kralj pravi, da ne ve-

lajo, trgovca, da ni boljših na svetu. — V tej sili vpraša kralja pismeno: "Ali ima Vaše Velikanstvo tudi glasbenike (godce)?" Kralj mu jezen odgovori: "Lepo vprašanje! Ko bi imel godee, ne bi vas vprašal po instrumentih. Toda ali vi olikanci nimate godal, katerim ni treba umetnikov? Kjer so umetniki, tam ni treba instrumentov!"

Ali spi zajec res z odprtimi očmi? Dosedaj so celo vsi znanstveniki trdili, da spi zajec odprtih oči, ker ima prekratke trepalnice, da bi si oči pokrili. Nedavno pa je dokazal Eisenmenger v Frickovi "Rundschau", da ta trditev ni resnična. Eisenmenger je preiskal več sto zajcev pa ni nobenega našel, pri katerem bi se trepalnice ne dale potegniti preko oči. Bajka o zajčem spanju odprtih oči je nastala zato, ker zajec ne vstaja rad, temuč pusti, da se mu lovec ali pes približa, toda natančno opazuje nevarnost. Kadar postane nevarnost velika, plane kot blisk pokoncu ter zbeži. A lovec in gonjači mislijo, da je moral spati, dasi so videli, da je imel odprte oči, češ, sicer bi se mu ne bili mogli tako približati. Eisenmenger je tudi opetovano videl mlade zajce, ki so brezskrbnejši spali zaprtih oči.

Grozovita posirovelost. Iz Lvo-va Galicija, poročajo o neverjetnem npravnostnem zločinu, ki so ga izvršili vojaki na neki sedemnajstletni služkinji. Topničar Rost je zvrabil deklico v gostilno ter ji dal toliko piti, da je bila pijana. Potem jo je peljal v vojašnico, kjer jo je zlorabil in potem skrnil pod streho. Dva dni je bila deklica pod streho skrita in med tem časom jo zlorabilo še 20 drugih vojakov. Potem pa so vrgli vojaki svojo popolnoma onemoglo žrtve čez plot, kjer so jo našli mimoidoči in jo oddali v bolnišnico. Stvar se je naznanila tudi vojaškemu poveljstvu, ki je uvedlo strogo preiskavo. Topničar Rosta in več drugih vojakov so že zaprli.

Od Vezuva. 20. tujcev je bilo ravno na poti na Vezuv, ko se je pred njih očmi utrgal kos notranjega Vezuvovega stožca v širinkosti kakih 300 metrov in v višini kakih 80 m. Z močnim bobnenjem se je zvrnil ta del stožca v Vezuvov krater. Za hip se je prenehalo kaditi iz žrela, potem pa se je dvignil gost dim, pomešan s prašom in pepelom nad Vezuvovo glavo. Močno bobnenje je naznanilo potres in trenutek pozneje se je zazibal ves kolos. V hiši vodnikov pod kratrom so se prikazale široke razpoke in železnica na Vezuv je morala ustaviti promet, ker je ponekod hud doškodovana. Krater se vidi mnogo nižji in zdj se, kakor da bi se raztezala na vrhu Vezuva široka planota.

Nezakonski sin kralja Milana — sleparija. Sofija. Tu se je potikal po šantanih človek zleseno nogo, ki se je izdajal za nezakonskega sina pokojnega srbskega kralja Milana — Hristića. Pod tem imenom se je že preje izdajal v Pešti in Novem Sadu. Sedaj se je dognalo, da ta človek ni Milan Hristić, pravi sin kralja Milana, marveč Milenko Rajčević, ki je bil na Francoskem obsojen radi tatvine in od tam izgnan.

Proces proti Camoristom. V Viterbu se je začel pred tamošnjo poroto proces proti 43 članom Camorre. Proces se nanaša na umor, ki so ga obtoženci izvršili leta 1906. 6. junija 1906 zjutraj namreč so našli na obrežju Torre del Graeco pri Neapolju nekega Cuoceola, istočasno pa so zločinci napadli in oropali tudi njegovo ženo v njeni hiši. Izkazalo se je, da so izvršili to dejanje iz maščevalnosti camorristi, od katerih je bil eden vsled ovadbe Cuoceola obsojen in izgnan. Ta se piše Arena. Drugi, neki Rapi, pa je bil vedno v nevarnosti, da ga Cuoceola ovadi. Rapi je tudi izvršil oba umora v družbi bratov Alfano in nekega Ibella. Sodna obravnava bo traja najbrže pet mesecev.

Za zunanje oglase ni odgovorno ne upravnitvo in ne uredništvo.

Avg. W. Ramm
pogrebnik in balzamovač,
tapetnik in podobar
1429 N. 10th St. SHEBOGAN, Wis.
Zastopnik: FRANK PUNGERČER

Velika razprodaja v veliki prodajalni.

Naša na novo-otvoritva zadnji teden je bila velik napredek v vsakem oziru. Na tisoče ljudi je obiskalo zadnji teden našo prodajalno in vsi so se pohvalno izrekli o naših nizkih cenah in dobrem blagu. Dolžnost nas veže, da še v naprej naši prodajalni ohranimo staro ime: "Največja in najboljša vele-trgovina na Blue Island ave. — Poslužujte se naše prodajalnc; dobiček je Vaš. — Če kupuješ pi nas grocerijske potreščine, si prihraniš denar. — Grocerijski oddelek v 3jem nadstropju.

MOKA Gold Medal ali Lurie XXXX Patent
Flour, 1-8 sod . . . . .

73c

Polovico soda \$2.85

PROSTO! ZASTONJ! Če kupite 5 zavojev
Galvanice perilnega mila, zastonj kos Pal-
molive . . . . .

21c

SEDAJ V RAZPRODAJI:

Fini Carolina riž 10c, funt sedaj . . . . . 7½c.

Najboljši Farina funt . . . . . 4½c.

Dobri luzani, 10c, funt sedaj . . . . . 8c.

Boken makaroni funt . . . . . 5c.

California breskve . . . . . 10c.

Bichelieu ali Sniders Tomato Catsup,
paint . . . . . 19c.

Royal Blend kava, 35c, funt . . . . . 28c.

Runkeles mlečna čokolada, 5c, 3 za . . . . . 10c.

Importirano češko maslo, funt . . . . . 10c.

OGLEJTE SI MOŠKI ODDELEK, ŽEN-
SKI IN ZA OTROKE.

V PRVEM ODDELKU se nahaja še kakih
360 ducatov nogavic, navadnih in črtanih,
črnih in drugih barvah; vredne do 18c in
gor, par sedaj samo . . . . .

9c

ODDELEK DRUGI vsebuje okoli 290 du-
catov, fine nogavice, za moške, žene in o-
troke, vredne od 25c gor, sedaj par samo . . . . .

13c

ALBERT LURIE CO.
1816-1818-1820 BLUE ISLAND AVE.

Navadne bolezni se utegnejo razviti v resne bolezni, ampak olajša jo se po hitri rabi Severovih Zdravil.

Z NOVO POMLADANSKO DOBO

**vam je treba izgnati bolezenske snovi in nečistote
vam je treba pregnati občutek onemoglosti,
vam je treba vzbuditi speče ustroje,
vam je treba čiste, obilne, zdrave krvi,
vam je treba uživati**

**SEVEROV
KRIČISTILEC.**

**Napravlja velike izprememba
glede zdravja. Cena \$1.00**

— NA PRODAJ V LEKARNAH. —

Ne pozabite povedati, da hočete samo Severovega in odklonite vsa druga zdravila, ki se Vam morda ponudijo zaradi večjega dobička za dotičnega trgovca.

Premenljivo vreme

donaša kašlje, vnetje grla, hripavost in težavno dihanje, ampak

Severov Balzam za pljuča

je verno in gotovo zdravilo za vse také neprilike. Dostikrat donese, že prvi popitek dobrodošlo olejšbo. Cena 25 in 50 c.

Vaš jezik kaže

če je vaš želodec v nerodu. Ako je nečist, je čas uživati

Severov Življenski Balzam.

Uraavnava neprilike prebavnega ustroja izpodbuja jetra k delovanju in vzdržuje telesno moč. Cena 75c.

Če potrebujete nasvete, pišite na naš zdravniški oddelek.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

Velika zavezna vojska za osvoboditev izpod Napoleonovega jarma.

Po teh bitkah, v katerih je Napoleon poginilo kakih sto tisoč vojščakov, pomikale so se vse tri zavezne vojske vedno bliže druga k drugi in skušale Francozom priti za hrbet ter jim zastopiti pot proti domu. Napoleon je to zapazil in se umaknil nazaj proti Lipskemu, kjer se je odločila osoda cele Evrope. Dne 16. oktobra se je začel velikanski boj. Od osmih zjutraj je gmelno neprenehoma nad tisoč topov. Kar zemlja se je tresla, in v Lipskem je popokalo mnogo oken. Hrabro so se borili ti in drugi, in ni bilo mogoče reči, čegava boje zmaga. Najhujši bil je boj na južni strani Lipskega pri wachavskih holmcih, kjer sta se zgrabila Napoleon in Schwarzenberg. Zavezniki so vse moči napejali, da bi ukrotili silovite Francoze in Poljake, pa zastonj. Napoleon sam se je večkrat zagnal v največji bojni hrup ter vzpodbujal generale svoje in jim dajal potrebne ukaze. Najnovejšemu maršalu, knezu Ponjatovskemu, je vzkliknil: "Naprej, kralj poljski!" Ob treh popoldne so Francozi že toliko napredovali, da je Napoleon v Lipskem dal z vsemi zvonovi zvoniti v slavo zmage svoje. Ali kmalu so Avstrijanci in Rusi zopet dobro stali, med tem ko je Blücher pri Mookernu na severni strani od Lipskega užgal Marmonta. V nedeljo dne 17. oktobra ni bilo boja. Napoleon je ujetega avstrijskega generala poslal k cesarju Franju, da bi se dogovarjal zastran miru. Obljubil je, da se odreče Varšavi, Iliriji in poreski zavezi in da se vrne črez Reno, kakor hitro se sklene premirje. Zavezniki mu niso dali odgovora, ampak pomnožili so svojo vojsko za novih sto tisoč mož ter dne 18. oktobra zjutraj ponovili strahviti boj. Napoleon je imel samo 130.000 vojščakov, nasprotniki pa 300.000, h katerim so kmalu prestopila tudi krdela saska in württemberska. Cvet vseh evropskih narodov se je bil zbral na groznem bojišču, in kar skušali so se, kdo bo hrabrejši. Do večera so zavezniški popolnoma zmagali, in Napoleonu je zdaj bila prva skrb, kako se spraviti z nesrečnimi rojaki svojimi na pot proti domu. Ko se je noč vlegla na zemljo, obsevalo je deset gorečih vasij krvavo polje, na katerem je kar mrlič ležal pri mrliču. Dne 19. oktobra so zavezniški s treh strani naskočili Lipsko. Napoleon se je poslovlil pri saskem kralju ter ob desetih srečno odpotoval, med tem ko sta Maedonald in Ponjatovski imela ostati v mestu in ga tako dolgo braniti, da bi vsi Francozi mogli oditi. V tem je francoski vojščak prezgodaj zažgal s smodnikom nabite rove, in zidani most črez reko Elstero se je z groznim hrupom razletel. Francoski vojščaki, kolikor jih je bilo še takraj reke, so se po večjem morali udati zmagovalcem. Mnogo jih je v Elsteri utonilo, in med njimi je bil tudi poljski knez Ponjatovski. Maedonald je srečno preplaval in se rešil. Popoldne so zavezni vladarji prišli v Lipsko, kjer so ujele kralja saskega in ga ujetnika z ženo in hčerjo odpeljali v Berlin.

Napoleon je v bitki pri Lipskem mrtvih in ranjenih izgubil nad trideset tisoč vojščakov, z ostalimi sto tisoč pa je bežal proti domu. Med potjo so mu bili urni Kozaki vedno za petami ter ga zelo nadlegovali, toda pravi boj se je vnel še le pri Hanavi, kjer se mu je ustavil bavarski general Wrede s pet in petdesetimi tisoč možmi, da mu zapre pot na Francosko. Napoleon se je zopet skazal zvedenega junaka in poveljnika; zmagal je ter se srečno prelil črez reko Reno. Tu je vojska njegova štela samo še sedemdeset tisoč mož, od katerih je polovica kmalu potem zbolela in pomrla od prevelikega napora.

Po bitki pri Lipskem se je najprej razdrila poresna zaveza. — Knezi te zaveze so si s posebnimi pogodbami zagotovili državno neodvisnost svojo ter pristopili k veliki zavezi zoper Francoze. Kraljevine Westfalske ni bilo več, kakor hitro je izginil njen kralj; a to isto se je zgodilo z veliko vojvodino Frankfurtsko. Koliko je po raznih nemških trdnjavah

še bilo francoskih vojščakov, vsi so se kot ujetniki udali zmagovalcem. Jedin general Davoust se je branil v Hamburgu do 26. maja 1814. General Bülow je Francoze zapodil iz Holandije ter preklical kontinentalni zapor, ki je hujsje nego drugod tiščal nesrečni narod ter mu čim dalje tem bolj podkopaval vse vire blagostanja njegovega. Danska, ki je ostala zvesta zaveznicu Napoleonova, imela je zdaj vojsko s Švedsko. V bitvi pri Bornhövedu zmagal je kraljevič švedski ter dne 14. januarja 1814 sklenil mir v Kielu, v katerem je Danska v zameno za Rujano in kos Pomorja odstopila Švedski celo Norveško. Za Tirole in Ilirijo bilo je še nekoliko krvavih bojev, toda Avstrijanci so zmagali ter imenovani deželi zopet zdajili z ostalim cesarstvom. Celu Murat se je izneveril Napoleonu, svaku svojemu, ter zaveznikom obljubil, da bode pomagal Francoze izgnati iz Italije proti temu, da ga priznava za kralja neapoljskega. Švajcarska je rekla, da noče biti na nobeno stran, ter se s tem prikupila Napoleonu, ki se tedaj vsaj od te najslabše meje francoske ni nadejal sovražnega napada. Toda zaveznikom je v imenitnem tedanjem trenutku bilo malo mar, kaj poreče Švajcarska, pa so brez ozira na njo ravnali, kakor jim je boljše kazalo.

Še se je Napoleon nadejal, da se mu povrne velika bojna sreča njegova. Prišel na Francosko pripravljal se je takoj na novo vojsko. Državno starestinstvo mu je dovolilo 280.000 novincev, ali bilo mu jih je premalo in terjal je še drugih 300.000 ter novih večjih davkov. Starestinstvo mu je dovolilo oboje. Toda časa je bilo premalo, navdušenja za obupno vojsko pa še manj, in Napoleon je komaj nabral 150.000 vojščakov, ki pa niso bili ne izurjeni, ne opravljeni, kakor bi bilo treba. Med tem so se zmagoviti zavezniki vedno bliže pomikali francoski meji. Iz Frankfurta so poročili Napoleonu zadnje besede ter mu ponudili mir pod kaj ugodnimi pogoji. Hoteli so mu pustiti ves svet do reke Rene, samo da bi prej ustavili brezkončno prelijanje krvi. Ali cesar francoski niti zdaj ni hotel izprevideti velike nevarnosti, ki mu je pretihala, in prevzetno je zavrgel dobro ponudbo. Kmalu se je kesal svoje trme, ali bilo je prepozno. Nič mu ni koristilo, da je izpustil španjolskega kralja Ferdinandu VII. in rimskega papeža Pija VII. Ko je videl, da so Francozi preplašeni in da ga ni več nekdanjega navdušenja za vojsko, sklical je državni zbor in mu rekel, da si tudi on želi miru, ali takega, ki ne bode sramotil cesarstva in naroda francoskega. Zbrani poslanci so drugače sodili, pa so cesarju bridko tožili nadloge in težave, ki jih zopet in zopet mora trpeti vsa država. To je Napoleonu strašno ujezilo in razpustil je zbor.

Med tem je knez Schwarzenberg v začetku leta 1814 z veliko zavezno vojsko pri Bazileji prestopil francosko mejo, Blücher pa je s takozvano šlesko vojsko po noči pred novim letom pri Mannheimu, Caubu in Koblenzu šel črez Reno. Oba poveljnika sta trdnjave pustila na strani ter hitro stopala dalje proti Parizu. Da bi se nasprotni vojski ne združili, udaril je Napoleon zdaj na jedno, zdaj na drugo. Po bitki pri Briennu se je Blücher moral pred njim nazaj umakniti, ali posrečilo se mu je, da se je združil z velikim delom Schwarzenbergove vojske, in tako pojačan je pri La Rothieru zmagal Francoze in jih potisnil nazaj za reko Anbo. Velikih težav je prizadevala zaveznikom skrb za živež tolikim vojščakom svojim na tuji sovražni zemlji. Zato sta se njihova poveljnika zopet ločila ter je Blücher s svojimi stopal dalje ob reki Marni, Schwarzenberg pa ob Seini. Brž ko je Napoleon to ločitev zapazil, užgal je raztrese na krdela šleske vojske v manjših bojih in pognal nekoliko na severno stran, potem pa se hitro obrnil proti jugu ter dne 18. februarja v bitvi pri Montereauu zmagal Schwarzenberga. Zavezniki so se nato morali nekoliko

nazaj umakniti, ali kmalu so se zopet ohrabril in tem hitreje stopali proti Parizu Napoleon se je skušal z avstrijskim cesarjem posebej pobotati, ali zastonj; kajti cesar Franjo I. ni hotel ničesar storiti, kar bi prej ne odobrili vsi zavezniki skupaj. Zdal se je francoski cesar ustavil napredujoči šleski vojski, a ko ga je Blücher pri Laonu do dobrega užgal, hitel je na drugo stran ter se pri Arcisou ob reki Aubi z njo zgrabil z mnogo večjo vojsko Schwarzenbergovo. Francozi so napeli vse moči, pa brez uspeha; sam Napoleon je obupal in bi bil najrajši v boju poginil; ko je pa videl, da so nasprotniki zmagali, šel je z vso svojo vojsko proti Reni. — Tu je mislil zbrati vse vojščake, kar jih je bilo po raznih trdnjavah, ob enem pa zaveznikom za hrbtno zdigniti razkačeno francosko ljudstvo ter jim tako zapreti pot proti domu. Ali za takšno naklepe je bilo premalo časa. Blücher in Schwarzenberg sta se združila, zmagala pri La Fere Champenoise francoskega generala Marmonta in Mortiera, in odprta jima je bila pot do Pariza, kjer ni bilo vseh skupaj več nego 30.000 vojščakov. Prav pred mestom je dne 30. marca bil zadnji boj, v katerem je Blücher z naskokom vzel holmce montmarterške. Nato se je Pariz ob dveh po polnoči udal na milost zaveznikom, ki so drugo jutro slovesno šli v mesto. Na čelu velikega števila generalov in druge imenitne gospode jahali so car Aleksander ruski, Friderik Viljem kralj pruski in knez Schwarzenberg. Avstrijski cesar Franjo je ostal v Nancy-ju.

Dalje prihodnjič.

DOPIS.

Darragh, Pa.
Glas Svobode, Chicago. —
Dobrega nemorem nič poročati iz naše okolice. Štrajk še vedno traja; posebno v Westmoreland okraju je beda velika. Kedar bo konec stavki, nihče ne ve. Pa drugič kaj več o tem.

Kakor v vsakem kraju, imamo tudi tu človeka, ki si je vzel za svoj posel, da razdira še tisto maledga, kar se je z trudom pridelo. Tukaj je nek širokoustneš, Jos. Zupančič po imenu, zdražbar prve vrste in meni dobro pozna. — Obrekuje posebno rad S. D. P. Z. organizacijo, in ravno tako S. S. P. Zvezo, sploh vsako društvo. Na vrsti je bila tudi S. D. P. in P. D., češ, da omenjena organizacija ne plačuje svojim bolnikom podpore. Da je to navadna izmišlota in na prazno obrekovanje naj pokaže slučaj člana od dr. št. 1 v Darragh, po imenu A. Bels, stanujoč v West Newton. Bil je bolan od 14. septembra 1910 l. do 17. januarja 1911. Na podporo mu ni bilo treba čakati, to spričuje njegovo lastno zahvalno pismo, kjer se tudi zahvaljuje za hitro izplačanje podpore. Naj mi bo dovoljeno, da se ga priobči:

Collinsburg, 14. 1. 1911. — Cenjeni sobrat! prvi tajnik Jos. Hauptman in blagajnik Serjun! Naznanim Vama, da sem svojo podporo prejel, za kar se Vama toplo zahvalim, ker sta tako hitro podporo poslala. Lepo zahvala tudi vsem sobratom S. D. P. in P. Družbe, ki so me tako dolgo podpirali v svoji težki bolezni. Za voljo zdravja, bom se podal v staro domovino. Pozdrav vsem sobratom, in ako se povrnem še kedar nazaj, bom z veseljem stopil rad v Vašo sredo, v S. D. P. in P. Družbo. Do groba Vaš,

Alojzije Beles.
Upam, da to pismo zadostuje, če pa ima grdi obrekovalec še kaj za govoriti, naj se javno oglasi. —

Rojaki! Vstanovljajte povsod, kjer še ni nobenega društva, podružnice S. D. P. in P. Družbe, ker povsod vlada bolezen, nesreča in smrt in je težko biti brez podpore, če je človek v tujem kraju, pri tujih ljudeh. Če hočete pojasniti pišite na zdalej podpisane tajnika.

Pozdrav vsem sobratom S. D. P. in P. D., in vsem rojakom ob Seini. Brž ko je Napoleon to ločitev zapazil, užgal je raztrese na krdela šleske vojske v manjših bojih in pognal nekoliko na severno stran, potem pa se hitro obrnil proti jugu ter dne 18. februarja v bitvi pri Montereauu zmagal Schwarzenberga. Zavezniki so se nato morali nekoliko

J. Hauptman.
Box 140, Darragh, Pa.

Uboj. Dne 28. marca zvečer je nastal na cesti v Podrečah v kranjskem okraju med hlapcem Antonom Jenkom in Matejem Kristanom na eni in kajzarjevimi sinom Matejem Jamnikom na drugi strani zaradi vasovanja prepir. Jamnik je potegnil nož in z njim osuval Jamnika večkrat v glavo in v prsi. Jamnik se je brez zavesti zgrudil in je kmalu potem, ko so ga prinesli njegovim staršem na dom, izdihnil.

Živa zgorela. 70letna Ana Mikulin iz Medane je dne 8. marca nesla v gozd kosilo delavcem. — Ker je bilo precej mrzlo, je ženska zakurila ogenj, da bi segrela kosilo. Pri tem pa se je vzgala suha gozdna trava. Žena je hotela ogenj pogašiti, plameni pa so se prijeli njenega krila. Našli so jo pozneje vso ožgano v zadnjih vzdihljajih ter je kmalu nato umrla v groznih mukah.

AKO SE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO!

Angleščina brez učitelja! Slovensko-Angleška Slovnica, Tolma in Angl. Slov. Slovar stane samo \$1.00, in je dobiti pri
J. V. KUBELKA
538 W. 145 St., New York, N. Y.
Največja zaloga slov. knjig. Pišite pocenik!

ODVETNIK PATENTI
GARL STROVER
(Sobe štey 1009)
140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom
Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.
delik Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruqa dvorana za koncerte, ženitve in zabave.
SALOON
z lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,
937 Blue Island Ave. Chicago Ill

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zd. državah. Velika izbira ur, verižic, družstvenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustrovan slovenski cenik, katerega pošljemo zastonj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.
Nasledniki:
Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883
Velika zaloga obuhval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.
JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

CUNARD
Ogrsko - Amerikanska črta
V ITALIJO, EGYPT
in AVSTRIJSKO-PRIMORJE

Velikanski novi parobrodi
CARMANIA s tremi vijaki
Največja ladja s tremi vijaki na vodi, in nje sestra
CARONIA s dvema vijaki
Obe ste 676 čevljev dolgi, nosite 20.000 tonov ter dve največji.
FRANCONIA s dvema vijaki (nova) 55 čev. dolga (1911.) in nosi 18.000 ton.
CARMANIA odpluje 7. jan. 18. Feb.
CARONIA odpluje 21. jan.
FRANCONIA odpluje 11. mar. Prva vožnja
Ogrsko-Ameriška pastrežba
iz NEW YORKA v REKO čez GIBALTAR, GENOVO, NEAPOL v TRST

Moderne na dva vijaka ladje.
SAXONIA - - 14.270 tonov
CARPATHIA - - 13.600 tonov
PANNONIA - - 10.000 tonov
ALTONIA - - 10.400 tonov
Prve vrste kabina \$60. do Neapola \$85. do Reke Trst.
CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.
S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago, or Local Agents Everywhere.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST
cor. 19. Placo.
Vam je na razpolago pokazati svojo najtolslo zalogo
zimske in spomladne obuče.

INFLUENCA

Pravi "Pain-Expeller" se je izborno izkazal pri nastopu zavratanne influence.
Glavni pogoj je seveda, da se ga rabi pravočasno, predno nastopijo komplikacije z pojavi vročinske mrzlice.
Prva znamenja so navadno bolečine v glavi, v udih, mrzlica, šumenje v ušesih, splošna oslabelost vsega telesa, utrujenost v nogah in stegnih.
Ne odlašajte, ampak rabite pri takih pojavih takoj pristni "Pain Expeller", ker zaženete s tem večtedensko bolehanje.
Navodilo za rabljenje je priloženo vsakemu zavitku.
Varujte se ponaredb.
25 in 50 centov steklenica.
F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York, N. Y.
N. B. — Richterjeve Congo pilule proti zaprtju.

JOHN NEMETH
Inkorporiran pod zakoni države New York.
KAPITAL: \$25,000.00.
Pošilja denar brzojavnim in poštnim potom. :-:-
Denar, poslan brzojavnim potom je v stari domovini takoj drugi dan; po pošti deseti dan.
ROJAKI SLOVENCIM EMEJTE POZOR!
Kadar pošljete svoj težko prihranjeni denar vašim milim v domovino ali kako slovensko hranilnico, pošiljajte denarje po skrbni in pošteni firmi John Nemeth; ta znana slovenska firma prejema vsak dan velike svote denarja od Slovanov in z ljudskim denarjem ne špekulira.
Prodaja vožne listke na vse linije, ceno. Pišite na naslov.
JOHN NEMETH,
457 WASHINGTON ST., NEW YORK, N. Y.
JOHN NEMETH, predsednik, bivši c. in kr. konsul. agent.

HHRANITE!
Kar prihraniste, naložite v zanesljivo banko. V največji zadregi vam vsak prihranek pride prav!
Uložite svoj denar v
INDUSTRIAL SAVINGS BANK
2007 BLUE ISLAND AVENUE.
Odprta v soboto od 6 do 8 ure zvečer.
VSTANOVVLJENA 1890.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.
toči PERU PIVO.
PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.
Podpirajte krajevno obrt!

Kasparjeva Državna Banka,
vokal Blue Island Ave. & 19. ul.
VLOGE \$3,700,000.00
GLAVNICA . \$200,000.00
PREBITEK . . \$150,000.00
Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.